महालेखापरीक्षकको
पाँचौं वार्षिक प्रतिवेदन
२०७९

कुमाख गाउँपालिका

सल्यान

महालेखापरीक्षकको कार्यालय

काठमाडौं, नेपाल

महालेखापरीक्षकको

पाँचौं वार्षिक प्रतिवेदन

२०७९

कुमाख गाउँपालिका

सल्यान

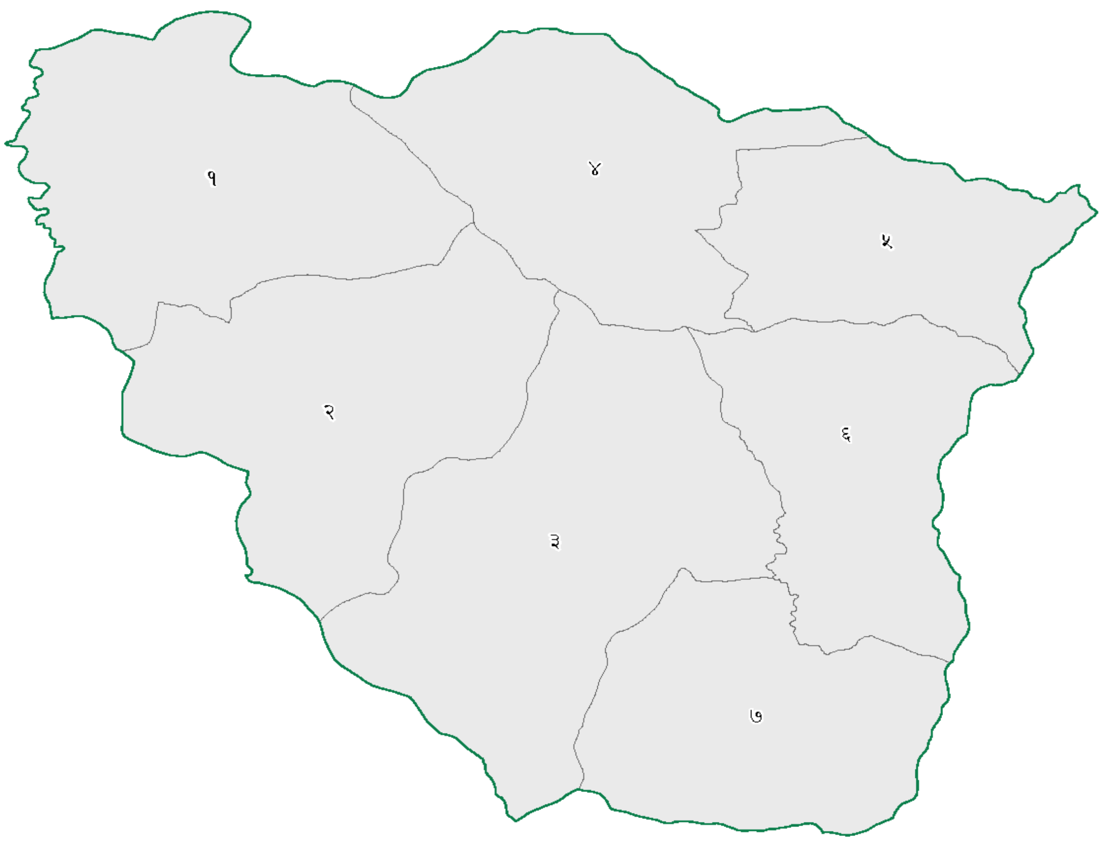

महालेखापरीक्षकको कार्यालय

काठमाडौं, नेपाल

महालेखापरीक्षकको
पाँचौं वार्षिक प्रतिवेदन
२०७९

कुमाख गाउँपालिका

सल्यान

महालेखापरीक्षकको कार्यालय

काठमाडौं, नेपाल

दूरदृष्टि
(VISION)

जवाफदेहिता, पारदर्शिता र निष्ठा प्रवर्द्धन गर्ने विश्वसनीय संस्था

(Be Credible Institution in Promoting Accountability, Transparency and Integrity)

गन्तव्य
(MISSION)

राष्ट्रलाई स्वतन्त्र एवं गुणस्तरीय लेखापरीक्षण सेवा प्रदान गर्ने

(Provide independent and Quality Audit Service to Nation)

मूल्य मान्यता
(Core Values)

निष्ठा	*(Integrity)*
स्वतन्त्रता	*(Independence)*
व्यावसायिकता	*(Professionalism)*
पारदर्शिता	*(Transparency)*
जवाफदेहिता	*(Accountability)*

महालेखापरीक्षकको भनाइ

नेपालको संविधानको धारा २४१ मा संघ, प्रदेश र स्थानीय तहका सबै सरकारी कार्यालयको लेखा कानून बमोजिम नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता, प्रभावकारिता र औचित्य समेतको विचार गरी महालेखापरीक्षकबाट लेखापरीक्षण हुने व्यवस्था छ । लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ को दफा २०(२) मा महालेखापरीक्षकले प्रत्येक स्थानीय तहको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी अलग अलग प्रतिवेदन जारी गर्न सक्ने व्यवस्था छ । सोही व्यवस्थाबमोजिम स्थानीय तहको २०७८/७९ को आर्थिक कारोबारको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी यो प्रतिवेदन जारी गरिएको छ।

स्थानीय तहको लेखापरीक्षण नेपालको संविधान, लेखापरीक्षण ऐन, नेपाल सरकारी लेखापरीक्षण मान, वित्तीय लेखापरीक्षण मार्गदर्शन, स्थानीय तह लेखापरीक्षण निर्देशिका, महालेखापरीक्षकको वार्षिक लेखापरीक्षण योजना र स्थानीय तहसँग सम्बन्धित ऐन, नियमको आधारमा सम्पन्न गरिएको छ । लेखापरीक्षणको उद्देश्यमा वित्तीय विवरणको शुद्धता, प्रचलित कानुनको पालना, बजेट तथा योजना तर्जुमा एवं कार्यक्रम कार्यान्वयन, खरिद व्यवस्थापन, सार्वजनिक सम्पत्तिको संरक्षण र उपयोग, जिम्मेवारी, जवाफदेहिता एवं पारदर्शिता र सेवा प्रवाहको अवस्था मूल्याङ्कन गर्नु साथै स्रोत साधनको प्राप्ति र परिचालन सम्बन्धमा नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता र प्रभावकारिता भए नभएको विश्लेषण गरी वित्तीय व्यवस्थापनमा सुधारका लागि सुझाव प्रदान गरी सुशासन प्रवर्द्धनमा टेवा पुऱ्याउनु रहेको छ । आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को लेखापरीक्षण सम्पन्न भएपश्चात जारी गरिएको प्रारम्भिक प्रतिवेदन उपर प्राप्त प्रतिक्रियाका विषयहरू मिलान गरी कायम रहेका व्यहोरा समावेश गरेर राय सहितको अन्तिम प्रतिवेदन पठाइएको छ ।

यस वर्षको लेखापरीक्षणबाट देखिएका व्यहोराहरु मूलतः आवश्यक कानुनहरु तर्जुमा नगरेको, तर्जुमा भएका कानुनहरु राजपत्रमा प्रकाशन नगरेको, आन्तरिक आय र राजस्व बाँडफाँटको प्रक्षेपण यथार्थपरक नरहेको, आन्तरिक आय न्यून रहेको, बक्यौता असुलीमा प्रभावकारिता नआएको, बजेट अनुशासन कमजोर रहेको, खर्च पश्चात बजेट तथा कार्यक्रम संशोधन गरेको, वर्षान्तमा बढी खर्च गरेको, खरिद कानुन विपरीत सोझै खरिद गरेको, प्रशासनिक खर्च बढ्दै गएको बाँकी अनुदान बर्षान्तमा फिर्ता नगरेको, अनुत्पादक तथा वितरणमुखी खर्च गरेको लगायतका छन् । त्यसैगरी विकास निर्माणतर्फ योजना प्राथमिकीकरण नगरेको, टुक्रे आयोजनाको छनौट गरी खर्च गरेको, विस्तृत आयोजना प्रतिवेदन तयारीमा परामर्शदातामाथि निर्भर रहेको, जटिल प्रकृतिका कार्यहरू समेत उपभोक्ता समितिबाट गराएको, जनसहभागिता नजुटेको जस्ता समस्या रहेका छन् ।

स्थानीय तहको आन्तरिक व्यवस्थापनतर्फ दरबन्दी अनुसार पदपूर्ति नभएको, दरबन्दी वेगरका कर्मचारी नियुक्ति गरेको, उपभोक्ता समितिको कार्यमा सेवा प्रवाह सहज र व्यवस्थित नभएको, सार्वजनिक सम्पत्ति व्यवस्थापन प्रणालीमा जिन्सी एंव सम्पत्ति अभिलेख नराखेको, सञ्चालित योजना,

कार्यक्रम तथा सेवा प्रवाहको अभिलेख नराखेको, बैङ्क हिसाब नभिडेको, लेखाङ्कन तथा समग्र प्रतिवेदन प्रणाली र आन्तरिक नियन्त्रण कमजोर रहेको पाइएको छ। स्थानीय तहमा महालेखापरीक्षकको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन उपर छलफल र बेरुजू फस्यौंट सम्बन्धी स्पष्ट कार्यविधि तर्जुमा भएको देखिएन । लेखापरीक्षणबाट औंल्याएका व्यहोराहरू आवश्यक कारवाही गरी वित्तीय अनुशासन कायम गर्नुपर्दछ।

समय र जनशक्तिको सीमितताको बाबजुद यथासम्भव स्थानीय तहको कार्यस्थलमा नै उपस्थित भई लेखापरीक्षण गरिएको र लेखापरीक्षणको क्रममा लेखापरीक्षण टोलीले स्थानीय तहका प्रमुख सहितका पदाधिकारीहरूसँग छलफल समेत गरिएको छ। लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा उल्लेख भएका व्यहोराको कार्यान्वयनबाट स्थानीय तहको वित्तीय व्यवस्थापन, विकास निर्माण र सेवा प्रवाहमा सुधार हुने अपेक्षा गरेको छु । स्थानीय तहको लेखापरीक्षणमा सहयोग पुऱ्याउने स्थानीय तहका सबै पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरू र लेखापरीक्षण कार्यमा संलग्न यस कार्यालयका कर्मचारीहरूको कार्यसम्पादनको उच्च मूल्याङ्कन गर्दै विशेष धन्यवाद दिन चाहन्छु।

(टंकमणि शर्मा दंगाल)

२०७९ चैत्र

महालेखापरीक्षक

महालेखापरीक्षकको कार्यालय
Office of the Auditor General
अनामनगर, काठमाडौं, नेपाल
Anamnagar, Kathmandu, Nepal

प्रादेशिक लेखापरीक्षण निर्देशनलय, कर्णाली प्रदेश

पत्र संख्याः २०७९।८०
च.नं. ५४

मितिः २०७९।१२।२९

विषयः लेखापरीक्षण प्रतिवेदन ।

श्री अध्यक्ष ज्यू,
कुमाख गाउँपालिका, गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय,
सल्यान ।

कैफियत सहितको राय

हामीले कुमाख गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को वित्तीय विवरण र त्यससँग सम्बन्धित अन्य विवरण तथा लेखा टिप्पणीहरूको लेखापरीक्षण गरेका छौं ।

हाम्रो रायमा, यस प्रतिवेदनको कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने आधार खण्डमा उल्लेख भएका विषयले पार्ने असर बाहेक, पेस भएको २०७९ आषाढ ३२ मा समाप्त भएको आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को वित्तीय विवरण र त्यससँग सम्बन्धित अन्य विवरणले स्थानीय तहसँग सम्बन्धित प्रचलित कानुनबमोजिम सारभूतरूपमा सही तथा यथार्थ अवस्था चित्रण गर्दछ।

कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने आधार

१. गाउँपालिकाले महालेखापरीक्षकबाट स्वीकृत नेपाल सार्वजनिक क्षेत्र लेखामानको ढाँचा पूर्ण रुपमा प्रयोग गरी वित्तीय विवरण तयार गरेको छैन ।
२. लेखापरीक्षणबाट रू १ करोड २८ लाख ३४ हजार बेरुजू देखिएको छ। सो सम्बन्धमा प्रतिक्रिया उपलब्ध नभई बाँकी बेरुजू असुल गर्नुपर्ने रू. ९ लाख ७४ हजार, प्रमाण कागजात पेस गर्नुपर्ने रू. ४८ लाख ९० हजार, नियमित गर्नुपर्ने रु ६९ लाख ७० हजार रहेको छ ।पालिकाको गतवर्ष सम्म रु ११ करोड ७१ लाख ५४ हजार बेरुजू बाँकी रहेकोमा हालसम्मको अद्यावधिक बेरुजू रु १२ करोड ४२ लाख ९६ हजार रहेको छ । गाउँपालिकाको **बेरुजू वर्गीकरण र अद्यावधिक बेरुजू स्थितिको व्यहोरा यसैसाथ संलग्न छ ।**
३. गाउँपालिकाको लेखापरीक्षणबाट स्रोत र साधनको प्राप्तिको प्रक्षेपण यथार्थपरक नभएको, असुली लक्ष्यअनुसार नभएको, कर्मचारीको दरबन्दीअनुसार स्थायी पदपूर्ति नभएका कारण विकास निर्माण र सेवा प्रवाहमा प्रभावकारिता नआएको, अनुदानको पर्याप्त अनुगमन नभएको, वितरणमुखी कार्यक्रम सञ्चालन गरेको, आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली कमजोर रहेको, लगायतका व्यहोरा लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा औंल्याइएको छ।कार्यालयबाट सम्प्रेषित लेखापरीक्षणको प्रारम्भिक प्रतिवेदन यसको अङ्गको रुपमा रहेको छ ।
४. आम्दानी तथा खर्चको स्रेस्ता नगदमा आधारित लेखा प्रणाली अवलम्बन गरेकोले पालिकाको पेश्की बाहेक सम्पत्ति तथा दायित्व यकिन हुने कुनै जानकारी खुलाएको छैन ।

हाम्रो लेखापरीक्षण कार्य नेपालको संविधान, लेखापरीक्षण ऐन तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले अवलम्वन गरेका सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड, मार्गदर्शन तथा लेखापरीक्षणसँग सम्बन्धित अन्य प्रचलित कानूनबमोजिम गरिएको छ । वित्तीय विवरण तयार गर्ने स्थानीय तहसँग हामी स्वतन्त्र छौं। त्यसैगरी स्वीकृत आचारसंहिताको पालना गरी कार्यसम्पादन गरेका छौं। लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त गरेका लेखापरीक्षण प्रमाणहरू हाम्रो राय व्यक्त गर्ने आधारका लागि पर्याप्त र उपयुक्त छन् भन्ने कुरामा कार्यालय विश्वस्त छ।

वित्तीय विवरण उपर व्यवस्थापन र लेखाउत्तरदायी अधिकारीको जिम्मेवारी

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ तथा अन्य प्रचलित कानुन बमोजिम सही र यथार्थ हुने गरी वित्तीय विवरण तयार गर्ने तथा जालसाजी वा अन्य गल्तीका कारण वित्तीय विवरण सारभूतरूपमा गलत आँकडा रहित स्वरूपमा बन्ने गरी आवश्यक आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली लागू गर्ने जिम्मेवारी पालिका व्यवस्थापनमा रहेको छ। गाउँ कार्यपालिका, अध्यक्ष र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत गाउँपालिकाको वित्तीय प्रतिवेदन प्रक्रियाको अनुगमनका लागि जिम्मेवार रहेका छन्।

वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षण उपर लेखापरीक्षकको जिम्मेवारी

वित्तीय प्रतिवेदन समग्रमा जालसाजी वा अन्य गल्ती समेतका कारण सारभूतरूपमा गलत आँकडा रहित होस् भनी उचित आश्वस्तता प्राप्त गरी राय सहितको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन जारी गर्नु लेखापरीक्षणको उद्देश्य हो। लेखापरीक्षणमा उचित आश्वस्तताले सामान्य स्तरको आश्वस्ततासम्म प्रदान गरेको हुन्छ, तर लेखापरीक्षण ऐन तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले अवलम्वन गरेका नेपाल सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड, मार्गदर्शन तथा लेखापरीक्षणसँग सम्बन्धित अन्य प्रचलित कानुनबमोजिम गर्ने लेखापरीक्षण सम्पादन भएकै अवस्थामा पनि सबै प्रकारका जालसाजीजन्य वा अन्य गल्ती पत्ता लगाउन सक्ने निश्चितता भने हुँदैन। वित्तीय विवरणका उपयोगकर्ताले सामान्यतया गर्ने आर्थिक निर्णयमा नै फरक पार्न सक्ने अवस्था देखिएका एउटै वा समग्रतामा हुने विशेष वा जालसाजीजन्य वा अन्य गल्तीलाई सारभूतरूपमा गलत आँकडा मानिएको छ।

(...............)

नायब महालेखापरीक्षक

कुमाख गाउँपालिका, सल्यान

१. चालु वर्षको बेरुजु २०७८।७९

१.१. बेरुजु बर्गिकरण (बिनियोजन, राजस्व, धरौटी र अन्य कारोबार)

(रु. हजारमा)

प्रारम्भिक बेरुजु			प्रतिक्रियाबाट फछ्र्यौंट			बाँकी बेरुजु			बेरुजु						
									असुल गर्नुपर्ने	नियमित गर्नुपर्ने					पेस्की
दफा संख्या		रकम	दफा संख्या		रकम	दफा संख्या		रकम		अनियमित भएको	प्रमाण कागजात पेश नभएको	राजस्व लगत जिम्मेवारी नसारेको	सोधभर्ना नलिएको	जम्मा	
सैद्धान्तिक	लगती		सैद्धान्तिक	लगती		सैद्धान्तिक	लगती								
४९	४१	१२८३४	०	०	०	४९	४१	१२८३४	९७४	६९७०	४८९०	०	०	११८६०	०

२. अद्यावधिक बेरुजू स्थिति २०७८।७९

(रु. हजारमा)

जिल्ला	गत वर्ष सम्मको बाँकी	समायोजन	यो वर्षको फछ्र्यौंट	बाँकी बेरुजू	यो वर्ष सम्परीक्षणबाट कायम बेरुजु	यो वर्षको बेरुजु	कुल बेरुजु बाँकी
कुमाख गाउँपालिका, सल्यान	११७१५४	०	५६९२	१११४६२	०	१२८३४	१२४२९६

आर्थिक कारोबारको स्थिति

आर्थिक बर्ष: २०७८/७९

कार्यालय र स्थान : कुमाख गाउँपालिका, सल्यान , कुमाख गाउँपालिका , सल्यान

पद	नाम	कार्यकाल सुरु मिति	कार्यकाल समाप्त मिति
कार्यालय प्रमुख	Jagat Bahadur Gharti	२०७५-३-२०	हाल सम्म कार्यरत
लेखा प्रमुख	Yadu Gahatraj	२०७८-१-२३	हाल सम्म कार्यरत
		बेरुजु रकम	१२,८३३,५६४

स्थानीय तह :

गत बर्षको जिम्मेवारी		९,७२,२१,२५४.१८	
आम्दानी		**खर्च**	
संघीय सरकारबाट अनुदान	४०,६१,०३,८५६.५८	**चालु खर्च**	३३,११,१८,५२७.६१
प्रदेश सरकारबाट अनुदान	५,००,४०,८८५.६९	**पूँजीगत खर्च**	२२,४५,०१,४८८.९
राजश्व बाँडफाँट	८,१२,७५,४६२.२४	**वित्तीय/अन्य व्यवस्था**	४,३३,००,६४८.५
आन्तरिक आय	५४,७०,२३४.३१		
अन्य आय	५,९२,९०,१८८.५६		
कुल आय	६०,२१,८०,६२७.३८	**कुल खर्च**	५९,८९,२०,६६५.०१
बाँकी मौज्दात		१०,०४,८१,२१६.५५	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
१			. उल्लेखित आर्थिक कारोवारहरूको स्वीकृत समष्टिगत तथा इकाईगत लेखापरीक्षण योजना, कार्यालयबाट पेस गरिएको वार्षिक कार्यक्रम एवं प्रगति विवरण समेतका कागजात र विवरणहरू, व्यवस्थापन प्रतिनिधित्व पत्र तथा आन्तरिक लेखापरीक्षण प्रतिवेदनलाई समेत आधार मानी लेखापरीक्षण सम्पन्न गरिएको छ । लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ र लेखापरीक्षणका अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्ड तथा मार्गदर्शनमा समेत नमूना छनौट गरी लेखापरीक्षण सम्पन्न गर्न सकिने आधार र कार्यालयले निर्क्यौल गरेको जोखिममा आधारित योजना तथा कार्यक्रमका आधारमा लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी प्रतिवेदन जारी गरिएको छ। सारभूत रुपमा उल्लेखनीय नदेखिएका व्यहोराहरूलाई प्रतिवेदनमा समावेश गरिएको छैन । उल्लिखित लेखापरीक्षण गर्दा देखिएका व्यहोराहरू सम्बन्धमा कार्यालय प्रमुख समेतका पदाधिकारीहरुसँग मिति २०७९।५।२९ मा छलफल सम्पन्न गरी कायम भएका व्यहोराहरू निम्नानुसार छन्:	
२			**परिचयः** स्थानीय नेतृत्वको विकास गर्दै स्थानीय शासन पद्धतिलाई सुदृढ गरी स्थानीय तहमा विधायिकी, कार्यकारीणी र न्यायिक अभ्यासलाई संस्थागत गर्न स्थानीय सरकारको संचालन गर्ने उद्देश्यले यस गाउँपालिकाको स्थापना भएको हो । स्थानीय सरकारले संचालन गर्ने कार्यमा सहकारिता, सह–अस्तित्व र समन्वयलाई प्रवर्द्धन गर्नु र स्थानीय सरकारका काममा जनसहभागिता, उत्तरदायित्व, पारदर्शिता सुनिश्चित गरी नागरिकलाई गुणस्तरीय सेवा प्रदान गर्नु यस पालिकाको उद्देश्य रहेको छ । यस पालिका अन्तर्गत ७ वडा, ३९ सभा सदस्य, १७७.२७ वर्ग किलोमिटर क्षेत्रफल तथा २४ हजार ९७२ जनसंख्या रहेको छ ।	
३			**सञ्चितकोषको हिसाबः** स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ६९ र ७२ बमोजिम गाउँपालिकाले प्राप्त गरेको आय, अनुदान तथा सहायता र स्थानीय सरकार संचालनमा भएका आय-व्यय हिसावको आर्थिक वर्ष २०७८।०७९ को वित्तीय प्रतिवेदन म.ले.प.फा.नं. २७२ निम्न बमोजिम रहेको छः **आ.व. : २०७८/७९ अवधी : २०७८/०४/०१ - २०७९/०३/३२**	

प्राप्ती भुक्तानी हिसाव								
विवरण	टिप्पणी	यस वर्ष रु.				गतवर्ष रु.		
		बजेट	आफैले गरेको प्राप्ति/भुक्तानी	वस्तुगत/सोभै भुक्तानी	जम्मा	आफैले गरेको प्राप्ति/भुक्तानी	वस्तुगत/सोभै भुक्तानी	जम्मा
प्राप्ती (क+ख)		५०,६२,६२,७४७	४४,०६,५१,७८४.६९		४४,०६,५१,७८४.६९	४५,४४,७४,६८३.१२		४५,४४,७४,६८३.१२
क. प्राप्ति (संचितकोषमा आम्दानी बाँधिने)		४९,२२,६२,७४७	४१,६७,२४,८०५.१३	०	४१,६७,२४,८०५.१३	४३,४९,८९,५८१.६९	०	४३,४९,८९,५८१.६९
११००० कर	११	८,५१,३५,७४७	८,१८,९२,२६७.२४	०	८,१८,९२,२६७.२४	७,०३,३५,८३२.८२	०	७,०३,३५,८३२.८२
१३००० अनुदान		४०,४७,२७,००	३२,९९,७९,१०८.५८	०	३२,९९,७९,१०८.५	३६,०६,९१,५२७	०	३६,०६,९१,५२७

 https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय									बेरुजु रकम
					०			८				
			संघीय सरकार	१२	३६,२६,४८,०००	२९,८६,९८,६०५.५८	०	२९,८६,९८,६०५.५८	३४,०१,०५,११०	०	३४,०१,०५,११०	
			प्रदेश सरकार	१२	४,२०,७९,०००	३,१२,८०,५०३	०	३,१२,८०,५०३	२,०५,८६,४१७	०	२,०५,८६,४१७	
			१४००० अन्य राजस्व		२४,००,०००	४८,५३,४२९.३१	०	४८,५३,४२९.३१	३९,६२,२२१.८७	०	३९,६२,२२१.८७	
			ख. अन्य प्राप्ति		१,४०,००,०००	२,३९,२६,९७९.५६		२,३९,२६,९७९.५६	१,९४,८५,१०१.४३		१,९४,८५,१०१.४३	
			वितरण गर्न बाकी राजस्व		०	८,०८,१४५	०	८,०८,१४५	०	०	०	
			कोषहरु		१,४०,००,०००	१,७०,०७,८५२.९६	०	१,७०,०७,८५२.९६	१,६६,४३,४१२	०	१,६६,४३,४१२	
			धरौटी		०	६१,१०,९८१.६०	०	६१,१०,९८१.६०	२८,४१,६८९.४३	०	२८,४१,६८९.४३	
			संघीय, प्रदेश सरकार वा अन्य कार्यक्रम		०	०	०	०	०	०	०	
			भुक्तानी (ग+घ)		५९,०३,७५,८००	४३,७३,८१,८२२.३२		४३,७३,८१,८२२.३२	३७,६१,२८,५०८.९९		३७,६१,२८,५०८.९९	
			ग. भुक्तानी (सञ्चित कोषबाट)		५७,६३,७५,८००	४२,९४,५४,३८२.८२		४२,९४,५४,३८२.८२	३६,५८,६३,२५८.८८		३६,५८,६३,२५८.८८	
			२१००० पारिश्रमिक / सुविधा	१८	१२,७१,७६,८५५	११,६४,८८,७२९.१२	०	११,६४,८८,७२९.१२	३,०६,७१,३४०.७९	०	३,०६,७१,३४०.७९	
			२२००० मालसामान तथा सेवाको उपयोग	१८	१३,०५,९६,१४५	८,६१,६३,२६७.५५	०	८,६१,६३,२६७.५५	८,१८,४८,६७८.२१	०	८,१८,४८,६७८.२१	
			२५००० सहायता (Subsidy)	१८	२,६७,८०,०००	२,१५,७१,५७९.९४	०	२,१५,७१,५७९.९४	११,४७,४०,६४२.७०	०	११,४७,४०,६४२.७०	
			२७००० सामाजिक सुरक्षा	१८	२,२४,१५,०००	१,०७,५३,८२२	०	१,०७,५३,८२२	१,८०,२७,८८६.४०	०	१,८०,२७,८८६.४०	
			२८००० अन्य खर्च	१८	८६,०७,८००	८०,८५,६२३	०	८०,८५,६२३	१३,०७,५७०	०	१३,०७,५७०	
			३१००० गैर वित्तीय सम्पत्ती / पूँजीगत खर्च	१८	२६,०८,००,०००	१८,६३,९१,३६१.२१	०	१८,६३,९१,३६१.२१	११,९२,६७,१४०.७८	०	११,९२,६७,१४०.७८	
			३३००० दायित्व	१८	०	०	०	०	०	०	०	
			घ. अन्य भूक्तानी		१,४०,००,०००	७९,२७,४३९.५०		७९,२७,४३९.५०	३७,६१,२८,५०८.९९		३७,६१,२८,५०८.९९	
			कोषहरु		१,४०,००,०००	५७,३२,२२४.०९	०	५७,३२,२२४.०९	९२,९४,०५९.११	०	९२,९४,०५९.११	
			धरौटी		०	२२,०२,८८०.४१	०	२२,०२,८८०.४१	९,७१,१९१	०	९,७१,१९१	
			संघीय, प्रदेश सरकार वा अन्य कार्यक्रम		०	०	०	०	०	०	०	
			कट्टी रकम भुक्तानी/दाखिला गर्न बाकी			(७,६६५)		(७,६६५)				
			ङ. यो वर्षको बचत (न्युन)		(८,४१,१३,०५	३२,६९,९६२.३७		३२,६९,९६२.३७	७,८३,४६,१७४.१३		७,८३,४६,१७४.१३	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम

बिषय								
		३)						
च. गतवर्षको जिम्मेवारी रकम (अ.ल्या)			९,७२,११,२५४.१८		९,७२,११,२५४.१८	५,६३,६४,५०३.४०		५,६३,६४,५०३.४०
वर्षान्तको बाकी रकम (ङ + च)		(८,४१,१३,०५३)	१०,०४,८१,२१६.५५		१०,०४,८१,२१६.५५	१३,४७,१०,६७७.५३		१३,४७,१०,६७७.५३
बैंक तथा नगद बाकी	२४		१०,२१,८७,८४४.५५		१०,२१,८७,८४४.५५	१२,२९,२४,६२७.५५		१२,२९,२४,६२

गाँउपालिकाले पेश गरेको वित्तिय विवरणमा समावेश नभएका खर्च शिर्षकहरु निम्नानुसार रहेका छन्ः

क सं	खर्च शिर्षक	बजेट	निकासा/ खर्च
१	३०१००१०२४-मुख्यमन्त्री रोजगार, उद्यमशिलता तथा आय आर्जन कार्यक्रम	19885000	18671582.69
2	३०१००१०२3-मुख्यमन्त्री रोजगार, उद्यमशिलता तथा आय आर्जन कार्यक्रम	105000	88800
3	३१४०१०१२३-सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	91211664	87966706
4	एकिकृत स्वास्थ् पूर्वाधार विकास कार्यक्रम	22500000	19438545
	जम्मा	133701664	126165633.69

राजश्व तर्फः

राजश्व				
४	विवरण	आम्दानी	दाखिला	बाँकी
	विभिन्न	35363209	35363209	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
४			**लेखापरीक्षण क्रममा असुलीः** **लेखापरीक्षणको क्रममा पारीश्रमिक कर, अग्रिक कर र बढी भुक्तानी रु.१६६०१२। असुल भई राजश्व दाखिला भएको छ ।**	
५			**वित्तीय विवरण परीक्षणः**	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
५.१			**जिम्मेवारी फरक परेकोः** स्थानीय तहको सञ्चित कोषमा गत विगतको बाँकी, यस वर्ष प्राप्त र खर्च भएको रकम स्पष्ट देखिने गरी हिसाब राख्ने र जिम्मेवारी एकिन गर्नुपर्दछ । तर स्थानीय तहको लेखापरीक्षण प्रतिवेदनअनुसार गत वर्षको अन्त्यमा रु.१००२६७०८३.०७ मौज्दात कायम भएकोमा यो बर्षको शुरुमा रु.९७२११२५४.१८ जिम्मेवारी सारेको देखियो । जस अनुसार लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा उल्लेख भएको भन्दा रु.३०५५८२८.०९।घटी जिम्मेवारी सारेको सम्बन्धमा यकिन गर्नुपर्ने देखिएको रु.	३,०५५,८२८
५.२			**वित्तीय विवरण विश्लेषणः** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को नियम ७२(२) मा नेपाल सरकारले निर्धारण गरे बमोजिमको आय र व्ययको वर्गीकरण तथा खर्च शीर्षक सम्बन्धी व्यवस्था अवलम्बन गर्नुपर्ने तथा नियम ७६(२) मा महालेखा परीक्षकबाट स्वीकृत भए बमोजिमको ढाँचामा लेखा राख्नुपर्ने व्यवस्था गरेकोमा यस पालिकाले २०७६।२।१९ मा महालेखापरीक्षकबाट स्वीकृत भएको NEPSAS based ढाँचामा लेखाङ्कन तथा प्रतिवेदन गर्नुपर्दछ । पालिकाले उपलव्ध गराएको वित्तीय विवरण सम्बन्धमा निम्नानुसार देखिएको छः • त्यसैले तोकेबमोजिमका वित्तीय विवरणहरु तथा खाताहरु अद्यावधिक गरी आय र व्ययको वास्तविक स्थिति देखिने गरी लेखांकन गर्नुपर्दछ । स्थानिय तहले बैक समायोजन हिसाव खाता राखेको छैन। जसबाट स्थानिय तहको आसार मसान्तको बैक मौज्दात रु.१०२१८७८४४.५५ र श्रेस्ताको मौज्दात रु.१००४८१२१६।५५ देखिएकोले रु.२००६६२८। ले फरक देखिएको छ ।	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
५.३			**बैक हिसाब मिलान नगरेकोः** – स्थानीय तह सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७६(२) बमोजिम स्थानीय तहले आफ्नो कारोबारको लेखा महालेखा नियन्त्रक कार्यालयको सिफारिशमा महालेखापरीक्षकबाट स्वीकृत भएको ढाँचामा राख्नुपर्ने उल्लेख छ । सो बमोजिम मासिक रुपमा स्रेस्ता र बैक खाताको हिसाब मिलान विबरण (म.ले.प.फा. नं. २७३) तयार गर्नुपर्नेमा स्थानीय तहले सञ्चालन गरेको कुनै पनि खाताको बैंक हिसाब मिलान विवरण तयार गरेकोले गर्दा स्रेस्ता भन्दा बैक रु.६९२३१३६३.७९ ले घटी देखिएको छ । अतः पालिकाले बैक हिसाव यकिन गर्न बैक हिसाव मिलान विवरण तयार गर्नु पर्ने हुन्छ ।	

सि.नं.	खाताको नाम	स्रेस्ता अनुसार बाँकी	बैक अनुसार बाँकी	फरक रकम
1	ग.२.१ चालु खर्च खाता –विजोर वर्ष	455212.05	84333298	-83878085.95
2	ग २.३ पुँजिगत खर्च खात-विजोर वर्ष	11296229.95	59886453.74	-48590223.79
3	ग २.७ विविध खर्च खाता	1291294	1278590	12704
4	ग ४.१ स्थानिय तह सञ्चित कोष खाता	71395346.06	14382917.09	57012428.97
5	ग ७.२ स्थानिय तह प्रकोष व्यवस्थापन कोष खाता	9984334.87	3772521.89	6211812.98
	जम्मा	94422416.93	163653780.7	-69231363.79

१) चालु खर्च खातामा बैकमा रु.८४३३३२९८.६५ रहेपनि साट्न बाँकी चेक रु.८८८७८०८६.६ रहेकोले सो खातामा रु.५००००००। सो खातामा ट्रान्सफर गरिएको पाइयो । यसरी खर्च खाताको चेक काट्दा सो खातामा रहेको भन्दा बढीको चेक काटिनु उचित देखिएन । २) स्थानिय तह संचित कोषको बैक खातामा रकम कम देखिएको छ । यसो हुनुमा संचित कोष बाट रु.५००००००। चालु खर्च खातामा ट्रान्सफर तथा श्रावण महिनामा रु.५२०१२४२८.९७ पुँजिगत खातामा ट्रान्सफर गरेको भनिएता पनि मौज्दात मिलेको पाइएन ।

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
५.४			आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तिय उत्तरदायित्व ऐन २०७६ दफा २५ र नियमावली २०७७को नियम ३९ मा भुक्तानीलाई व्यवस्थित र प्रभावकारी बनाउन म.ले.फा. २०२ को व्यवस्था छ ।भुक्तानीको लागी विल भर्पाइ र आवश्यक कागजात संलग्न गरी प्राविधिक तथा अन्य शाखाबाट भुक्तानी कारोबारको सिफारिस पत्र (म.ले.प.फा.न २०२) सिफारिस भै आर्थिक प्रशासन शाखामा प्राप्त भएपछि भुक्तानी गर्नु पर्नेमा सो गरेको पाइएन ।	
६			**आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीः**	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
६.१			• स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ७८ वमोजिम आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तयार गरि लागु गर्नुपर्नेमा गरेको पाइएन • स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ११ अनुसार आफ्नो क्षेत्रभित्रको आधारभुत तथ्यांक संकलन, अभिलेखांकन र व्यवस्थापन गर्नुपर्नेमा गरेको पाइएन • पालिकाले कार्यक्रमगत तथा योजनागत खाता राखेको पाइएन • पालिकाबाट यस वर्ष संचालित कार्यक्रम तथा योजनाको कार्यान्वियन र सेवा प्रवाह समेतको वार्षिक कार्यक्रम अनुसारको प्रगति प्रतिवेदन तयार नगरेको • अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा १७ बमोजिम मध्यकालीन खर्च संरचना तयार गर्नुपर्नेमा पालिकाले सो बमोजिमको मध्यकालीन खर्चको संरचना तयार गरेको पाइएन • वडा कार्यालयमा रहेका जिन्सी समान अभिलेख पालिकाको मूल जिन्सी खातामा अध्यावधिक गरेको पाइएन • सार्वजनिक खरिद नियमावलि २०६४ को नियम ७ अनुसारको खरिद गुरुयोजना योजना तयार गर्नुपर्नेमा तयार गरेको पाइएन • संस्था दर्ता ऐन, २०३४ को दफा ३ अनुसार पालिकाबाट संचालन भएका विभिन्न योजना निर्माण गर्न गठन गरेका उपभोक्ता समिति उक्त ऐनको व्यवस्था अनुसार मान्यता प्राप्त हुने गरी दर्ता गरेको पाइएन • वातावरण संरक्षणको एकिकृत दिर्घकालिन योजना तयार गरेको पाइएन • मन्त्रालयको मिति २०७३।१२।२५ को आर्थिक कारोबार तथा खाता सञ्चालन सम्बन्धमा थप स्पष्ट पारिएको परिपत्रको दफा १७ बमोजिम यस पालिका तथा पालिकामा समाहित भएका साविकका गाउँ विकास समिति तथा नगरपालिकाको नाममा रहेको पेश्की तथा बेरुजु अभिलेख समायोजन भएको पालिकामा कायम गरी नियमानुसार पेश्की फर्छयौट तथा बेरुजु सम्परीक्षण कार्य गर्नुपर्नेमा यस पालिकामा समाहित भएका साबिकका विषयगत कार्यालयको बेरुजू लगत तथा सम्परीक्षणको अभिलेख गाउँपालिकाले एकिन गरी अध्यावधिक गरेको पाइएन ।	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
६.२			• सूचना प्रविधी पद्वतिमा युजर एक्सेस व्यवस्थापन सम्बन्धित सफ्टवेयर म्यानुअल अनुसार र म. ले. प. फाराम ९०१ र ९०२ बमोजिम कार्यान्वयन गरेको पाइएन । • सफ्टवेयर म्यानुअलमा तोकिए अनुसार सेक्युरिटी प्रोटोकल र सुरक्षण विधी लागु गरे नगरेको र त्यसको अभिलेख म. ले. प. फाराम ९०३ मा राखेको पाइएन ।	
६.३			म. ले. प. फाराम ८०१ देखि ८०५ सम्मका बेरुजुका निम्न फारमहरु अद्यावधिक गरी राखेको पाइएनः • म. ले. प. फाराम ८०१ – बेरुजु लगत, म. ले. प. फाराम ८०२ – बेरुजुको कार्यालयगत प्रतिवेदन, म. ले. प. फाराम ८०३ – बेरुजुको केन्द्रिय कार्यालयगत लगत, म. ले. प. फाराम ८०४ – बेरुजुको कार्यालयगत केन्द्रिय प्रतिवेदन र म. ले. प. फाराम ८०५ – सम्परीक्षण गोश्वारा अभिलेख	
६.४			• म. ले. प. फाराम नं ९०६ बमोजिम सवारी साधन मर्मतको अभिलेख अद्यावधिक गरी राखेको पाइएन ।	
६.५			• भ्रमण तथा भ्रमण खर्चको अभिलेख र आन्तरिक नियन्त्रणका लागि मलेप फारामको व्यवस्था गरिएको भएतापनि म. ले. प. फाराम ९०७ र ९०८ बमोजिम भ्रमण गरेका सबै कर्मचारीका लागि भ्रमण अभिलेख खाता राखेको पाइन ।	
७			**बजेट तथा कार्यक्रमः**	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
७.१			**क्षेत्रगत बजेट र खर्चः** स्थानीय तहको एकीकृत, समानुपातिक र दिगो विकासका क्षेत्रगत रुपमा समानुपातिक बजेट विनियोजन गरी खर्च गर्नुपर्ने हुन्छ । यस पालिकाको २०७८।७९ को क्षेत्रगत बजेट र खर्चको स्थिति देहायअनुसार रहेको देखिन्छ ।	

मुख्यक्षेत्र	वार्षिकवजेट	खर्चरकम	कुलखर्च मध्ये प्रतिशत
आर्थिक विकास	31790000	20890442	4.86
सामाजिक क्षेत्र	278612000	212428705.2	49.46
पूर्वाधार विकास क्षेत्र	121485000	91923175.59	20.4
सुशासन तथा अन्तरसम्बन्धित क्षेत्र	15500000	12428701.9	2.89
कार्य सञ्चालन तथा प्रशासनिक खर्च	1291788000	91783355.01	21.37
जम्मा			100

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td>७.२</td><td></td><td></td><td>योजना र कार्यान्वयनः स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा २४ बमोजिम स्थानीय तहले योजना बनाउँदा सहभागितमूलक, उत्पादनमूलक र प्रतिफल प्राप्त योजना छनौट गरी प्राथमिकिकरण गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । साथै योजना बनाउँदा मध्यम तथा दीर्घकालीन प्रकृतिका आयोजनाहरुको सूची समेत तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याउनु पर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले योजना छनौट गर्दा ऐनमा भएको व्यवस्था अनुरुप दीर्घकालीन प्रकृतिका ठुला योजना छनौट नगरी सानासाना र टुक्रे योजनामा ठुलो मात्रामा बजेट छुट्याएको अवस्था छ । साना तथा टुक्रे योजनामा वजेट विनियोजन गर्दा दिर्घकालीन उपलब्धी नहुँने हुँदा यस्ता कार्यमा नियन्त्रण गरी ठुला योजना छनौटलाई प्राथमिकतामा राखिनुपर्दछ । यस वर्ष उपभोक्ता समितिमार्फत भएका कामका योजनाहरु देहायअनुसार छन्ः
<table>
<tr><th>क्र सं</th><th>विवरण</th><th>योजना संख्या</th><th>रकम</th></tr>
<tr><td>1</td><td>1 लाख भन्दा कमका योजनाहरु</td><td>52</td><td>4611781</td></tr>
<tr><td>2</td><td>1 देखि 5 लाख सम्मको योजनाहरु</td><td>115</td><td>20022453</td></tr>
<tr><td>3</td><td>५ देखि १० लाख सम्मको योजनाहरु</td><td>61</td><td>19293993.82</td></tr>
<tr><td>4</td><td>10 देखि 50 लाख सम्मको योजनाहरु</td><td>20</td><td>17280000</td></tr>
<tr><td>5</td><td>50 देखि माथिको योजनाहरु</td><td>11</td><td>22750000</td></tr>
<tr><td></td><td>जम्मा</td><td>259</td><td>83958227.82</td></tr>
</table>
</td><td></td></tr>
<tr><td>७.३</td><td></td><td></td><td>स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७५ बमोजिम एक आर्थिक वर्षमा खर्च हुन नसकी बाँकी रहेको रकम आर्थिक वर्षको अन्तमा स्थानीय तहको संचित कोषमा ट्रन्सफर गर्नुपर्नमा आर्थिक वर्ष समाप्त भए पश्चात् पनि चालु खर्च खतामा रु.४५५२१२। पुजीगत खर्च खातामा रु. ११२९६२२९.९५ र विभाज्यकोषमा रु.८०८१४५। समेत गरी रु.१२५५९५८६.९५ मौज्दात रहेको पाईयो ।</td><td></td></tr>
<tr><td>७.४</td><td></td><td></td><td>कार्यक्रम तथा प्रगतिः तोकिएको लक्ष्य पुरा हुने गरी शत प्रतिशत प्रगति हासिल गर्नुपर्दछ । कार्यालयले देहायका कार्यक्रममा शुन्य प्रगति गरेको छ । पुरा गर्न सक्ने योजनाहरु मात्र छनौट गरी कार्यान्वयनमा लैजानुपर्दछ । लक्ष्य अनुसार प्रगति नहुने हो भने बार्षिक कार्यक्रमको कुनै औचित्य नरहने हुँदा पालिकाले योजना छनौटमा ध्यान पुर्याउनु पर्दछ । पूँजीगत कार्यक्रम तर्फ कम प्रगति भएका केही उदाहरण देहायअनुसार छन्:
<table>
<tr><th>सि.नं.</th><th>कार्यक्रम/आयोजना</th><th>विनियोजन</th><th>खर्च</th></tr>
<tr><td>1</td><td>शहीद स्मृति अस्पतालमा भिडियो एक्सरे तथा इसिजि उपकरण खरिद</td><td>२,००,०००</td><td>०</td></tr>
</table>
</td><td></td></tr>
</table>

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय						बेरुजु रकम
				2	गाउँपालिका डिजिटल बोर्ड निर्माण खर्च	५,००,०००	०		
				3	कृषि क्षेत्र विकास कार्यक्रमको साझेदारीमा सामुदायिक कृषि प्रसारसेवा केन्द्र सस्थापना	३,००,०००	०		
				4	भण्डारखोला लिफ्ट खानेपानि योजना	१०,००,०००	०		
				5	पाइप खरिद	५,००,०००	०		
				6	50 प्रतिशत अनुदानमा बाख्रा खोर निर्माण	५,००,०००	०		
				7	कृषि क्षेत्रको विकास कार्यक्रम र कुमाख गाउपालिकाको साझेदारीमा सामुदायिक कृषि प्रसार ◌इकाइ भवन निर्माण	३,००,०००	०		
				8	अन्य सार्वजनिक निर्माण खर्च गत आ व का विभिन्न अधुरा आयोजना सम्पन्न गर्नको लागि खर्च	८०,००,०००	०		
				9	खोप भवन फिनिसिङ सेराडाँडा	१,५०,०००	०		
				10	बडागाउदेखि चिसापानीसम्म फईवरको लागि पोल खरिद	२,००,०००	०		
				11	लेखा र स्टोर शाखामा काउन्टर र र्‍याक निर्माण	४,००,०००	०		
				12	पुजिगत अनुसन्धान तथा परामर्श	२,२०,०००	०		
				13	भैपरी आउने पूँजीगत	५,७३,०००	०		
				14	१ नं वडा कार्यालय भवन निर्माण	२०,००,०००	०		
				15	गैरागाउँ खा.पा नाउला मुहान व्यवस्थापन	१,००,०००	०		
				16	साधनमुढाचौर खा पा धारा निर्माण	१,००,०००	०		
				17	नैनथला खानेपानीमा GI पाईप र फिटिङ सामाग्री खरिद	७५,०००	०		
				18	बालबालिकाका हाजिरी जबाफ कार्यक्रम	२०,०००	०		
				19	सिमखेत देखि गाँउपाखा सडक निर्माण	२,००,०००	०		
				20	हात्ति बसे गात्तिना सडक निर्माण	५,००,०००	०		

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय						बेरुजु रकम
				21	कुनाखोला सिचाई योजना	२,००,०००	०		
				22	रोगेचौर बजार सडक मोड मर्मत	५,००,०००	०		
				23	मर्मखोला सल्याप पुल निर्माण	४,००,०००	०		
				24	नम्रैना देखी हारभिर सडक निर्माण	३,००,०००	०		
				25	ज्यूला खानेपानी इन्टेक मर्मत	१,००,०००	०		
				26	जनजागृति आ वि थदरमा शैक्षिक अनुदान	१,००,०००	०		
				27	बेलखेत सिचाई कुलो निर्माण	२,००,०००	०		
				28	जुकेपानी खानेपानी ट्याँकी मर्मत	७५,०००	०		
				29	जुगेपानी देखी जनकल्याण आ.वि. कोर्ति खानेपानी निर्माण	१,००,०००	०		
				30	वडा कार्यालय घेरावार	५,००,०००	०		
				31	वडा कार्यालय घेरबार थप रकम	२,००,०००	०		
				32	जनजागृत आवि थदरा भवन फिनिसिङ्ग	७,००,०००	०		
				33	5 नं. वडा कार्यालय भवन निर्माण	१५,००,०००	०		
				34	चम्फुटाकुरा वाल्या सडक निर्माण	१,००,०००	०		
				35	वडागाउँ स्वास्थ्य चौकीमा ल्याव सेवा व्यवस्थापन	२,५०,०००	०		
				36	कालिका आ.वि फिल्ड निर्माण	३,००,०००	०		
				37	ठुलिजिमालिमा विद्युत सहायक लाइन विस्तार	१२,००,०००	०		

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td>७.५</td><td></td><td></td><td>

चौमासिक खर्चः कार्यालयले पूर्व स्वीकृत कार्यक्रम अनुसार योजना संचालन गरी सो अनुसार बजेट खर्च गरिनु पर्दछ । कार्यालयबाट प्राप्त कार्यक्रम तथा पुँजिगत तर्फको चौमासिक खर्च सम्बन्धी विवरणको स्थिति निम्नानुसार छ ।

<table>
<tr><td>ब.उ.शि.नं.</td><td>बार्षिक खर्च</td><td>प्रथम चौमासिक</td><td>दोस्रो चौमासिक</td><td>तेश्रो चौमासिक</td><td>असाढ महिना</td></tr>
<tr><td>कुमाख गाउँपालिका</td><td>122067</td><td>13587</td><td>56326</td><td>52153</td><td>19061</td></tr>
<tr><td>संघिय सरकार हस्तान्तरित</td><td>47486</td><td>0</td><td>3647</td><td>43838</td><td>32603</td></tr>
<tr><td>प्रदेश सरकार हस्तान्तरित</td><td>16837</td><td>0</td><td>3647</td><td>43838</td><td>32603</td></tr>
<tr><td>जम्मा</td><td>186390</td><td>13587</td><td>63620</td><td>139829</td><td>84267</td></tr>
<tr><td>खर्च प्रतिशत</td><td></td><td>7.28</td><td>34.13</td><td>75.01</td><td>45.21</td></tr>
</table>

तालिका अनुसार कुल खर्चमध्ये प्रथम चौमासिकमा ७.२८% र दोस्रो चौमासिकमा ३४.१३% खर्च भएको र तेस्रो चौमासिकमा ७५.०१% त्यसमा पनि असार महिनामा मात्र ४५.२१% खर्च भएको देखिन्छ । आर्थिक वर्षको अन्त्यमा मात्र बढि भार पर्ने गरी पुँजिगत खर्च गरेको पाइयो । यसले गर्दा जोखिमका क्षेत्र बढ्न सक्ने, अनुगमन र सुपर्भिजनमा कठिनाई हुने र गुणस्तरमा समेत प्रभाव पार्न सक्ने देखिएकोले स्वीकृत कार्यक्रम अनुसार चौमासिक रुपमा तोकिएको लक्षित कार्य सोही अनुरुप सम्पन्न गर्ने तर्फ कार्यालयको ध्यान जानुपर्दछ ।

</td><td></td></tr>
<tr><td>७.६</td><td></td><td></td><td>

बजेट पेश, पारित र अख्तियारीः स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ मा स्थानीय तहले आगामी आर्थिक वर्षको राजश्व र व्ययको अनुमान कार्यपालिकाबाट स्वीकृत गराई असार १० गते भित्र पेश गर्ने र यसरी पेश भएको बजेट छलफल गरी असार मसान्तभित्र सभाबाट पारित गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । सोही ऐनको दफा ७३ मा सभाबाट बजेट स्वीकृत भएको ७ दिनभित्र स्थानीय तहका प्रमुखले प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई बजेट खर्च गर्ने अख्तियारी प्रदान गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । यस स्थानीय तहमा उपाध्यक्ष श्री डिल्लीराज जैसीले २०७८।३।१० गते रु.४९ करोड ५० लाख २ हजारको बजेट सभा समक्ष पेश गरेकोमा २०७८।३।१९ मा पारित भएको छ । यसैगरी स्थानीय तहका प्रमुखले २०७८।४।१० मा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई बजेट खर्च गर्ने अख्तियारी प्रदान गरेको देखिन्छ । कानूनले तोकेको समयमा आय र व्ययको अनुमान पेश गरी पारित गर्ने र अख्तियारी दिनेतर्फ ध्यान दिनुपर्दछ ।

</td><td></td></tr>
</table>

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
७.७			**खर्च बिश्लेषणः** पालिकाले यसबर्ष कुल आन्तिरक आयबाट रु.५५१९३३४.३१। राजस्व बाँडफाँड र अनुदानबाट रु.४६५९०२९३३.२४ समेत रु.४७१४२२२६७.५५ आम्दानी भएकोमा चालु तर्फ रु.२४३०६३०२१.६१ र पूँजिगत तर्फ रु.१८६३९१३६१.२१।समेत रु. ४२९४५४३८२.८२। खर्च भएको छ । खर्च मध्ये आन्तरिक आयको हिस्सा १.२८ प्रतिशत रहेको छ । यसबर्ष पदाधिकारी सुबिधामा रु.५३६६०११। खर्च भएको छ जुन आन्तरिक आयको ९७.२२ प्रतिशत रहेको छ । पालिकालाई प्राप्त भएको सबै अनुदान र राजस्व बाँडफाँडको रकमबाट ५२.१७ प्रतिशत चालु र ४० प्रतिशतमात्र पूँजिगत निर्माणमा खर्च भएको देखिन्छ । यसबाट पालिकाहरुले बिकास निर्माण प्रयोजनमा न्युन खर्च गरेको प्रशासनिक प्रयोजनमा बढि खर्च भएको देखिन्छ । प्रशासनिक खर्च नियन्त्रण गर्दै प्राप्त अनुदान र राजस्व बाँडफाँडको रकम अधिकरुपमा बिकास निर्माण प्रयोजनमा परिचालन गरिनुपर्दछ ।	
८			**कानून निर्माण एवं कार्यान्वयनः**	
८.१			**कानून निर्माणः** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ अनुसार स्थानीय तहहरुले आफ्नो अधिकारक्षेत्र भित्रका विषयमा ऐन तथा सोको अधिनमा रही नियम निर्देशिका, कार्यविधि र मापदण्ड बनाउनुपर्नेमा यस पालिकाले हालसम्म १० ऐन, ५नियमावली, २५ कार्यविधि समेत ४० कानुन एवं कार्यविधि निर्माण गरी कार्यान्यिनमा ल्याएको छ ।	
८.२			**न्यायीक समितिः**– स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ४६ देखि ५३ सम्म अधिकार क्षेत्र तथा न्याय सम्पादन प्रक्रियाको व्यवस्था गरेको छ । समितिमा परेको उजुरीमध्ये मेलमिलाप प्रकृतिका आधारमा विवाद दताए भएको ३ महिनाभित्र टुङ्गो लगाउने व्यवस्था छ । तर लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त विवरण अनुसार गतबर्ष फछ्र्यौट वा कारबाही किनारा गरी टुङ्गो लगाउन बाकी २७ र यो बर्ष थप भएको १६० गरी कुल १८७ विवाद दर्ता भएकोमा १६७ वटा मात्र फछ्र्यौट भई २० बाँकी देखिन्छ । न्याय सम्पादन प्रक्रियालाई ऐनले तोकेको म्यादभित्र फछ्र्यौट वा कारबाही किनारा गरी टुङ्गो लगाउनुपर्दछ ।	
९			**संगठन तथा कर्मचारी व्यवस्थापनः**	
९.१			**कर्मचारी दरबन्दीः** कामको र सेवा करारबाट लिईने कर्मचारीको दरबन्दी प्रस्ताव गर्नुपर्ने र अस्थायी दरबन्दी सृजना गर्न नसकिने व्यवस्था बमोजिम पालिकाको विकास निर्माण व्यवस्थापन तथा सेवा प्रवाहका लागि आवश्यक प्राविधिक तथा प्रशासनिक कर्मचारीको दरवन्दी स्वीकृत भएको छ । सेवा प्रवाहका लागि प्राविधिक तर्फ ११ र प्रशासनिक तर्फ २२ समेत ३३ कर्मचारीको दरबन्दी स्विकृत भएकोमा क्रमश ३ र १४ समेत १७ पदपूर्ती भइ प्राविधिक तर्फ ८ जना र प्रशासनिक तर्फ ८ गरी १८ पद रिक्त रहेको पाइयो दरबन्दी अनुसार पदपूर्ती गरिनुपर्दछ ।	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
९.२			**तलबी प्रतिवेदनः** निजामती सेवा ऐन, २०४९ को दफा ७ ख २ बमोजिम तलबी प्रतिवेदन पारित गराएर मात्र तलब भत्ता भुक्तानी गर्नु पर्नेमा कार्यालयले तलबी प्रतिवेदन पारित नगरी बार्षभरीमा रु.९८६०४८३। खर्च लेखेको पाइयो । अतः कर्मचारीलाई तलब भत्ता भुक्तानी गर्दा तलबी प्रतिवेदन पारित गराएर मात्र तलब खर्च लेख्नु पर्दछ ।	
९.३			**कर्मचारी करारः** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ८३ मा स्थानीय तहले आफ्नो अधिकार क्षेत्र र कार्यबोझको विश्लेषण गरी संगठन तथा व्यवस्थापन सर्भेक्षणको आधारमा स्थायी प्रकृतिको कामको लागि तथा सेवा करारबाट लिईने कर्मचारीको दरबन्दी प्रस्ताव गर्नुपर्ने र अस्थायी दरबन्दी सृजना गर्न नसकिने व्यवस्था छ । तर पालिकाले विभिन्न ८ पदमा ६० जना कर्मचारीहरु करारमा राखी रु.२१२५२५०९।६७ खर्च लेखेको छ ।	
१०			**अनुदान प्राप्ती, वितरण, उपयोग र फिर्ताः**	
१०.१			**आर्थिक सहायताः**– स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ मा स्थानीय तहको रकमबाट आर्थिक सहायता, चन्दा, पुरस्कार एवं संस्थागत अनुदान वितरण गर्न पाउने व्यवस्था रहेको देखिंदैन । यस स्थानीय तहले बाढी पिडित, औषधि उपचार, विरामि, आगलागी आदी प्रयोजनको लागि यो वर्ष विभिन्न व्यक्ति एवं संघ संस्थालाई रु.४७२३००। आर्थिक सहायता वितरण गरेको पाइयो । यस्तो खर्चमा मितव्ययिता कायम गर्नु पर्दछ ।	

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td>१०.२</td><td></td><td></td><td>झोलुंगे पुल निर्माणमा लागतको बाडफाँडः झोलुङ्गे पुल क्षेत्रगत कार्यक्रम निर्देशिका, २०६६ को परिच्छेद ९ को बुदाँ नं. ९.७ मा झोलुङ्गे पुल क्षेत्रगत कार्यक्रम अन्तर्गत संचालित कर्यक्रमको लागि सरोकारवालाहरुको कूल लागतमा (लट्ठा र वुल्डग ग्रिप्स समेत) छोटोतरिको नयाँ निर्माणमा नेपाल सरकार क्षेत्रगत कार्यक्रमको ९२%, सम्वन्धित पालिकाको ६ प्रतिशत र समुदायको योगदान बढीमा २ प्रतिशत गरी १०० प्रतिशत लागत व्यहोर्नु पर्ने उल्लेख छ । पालिकाले यस आ.व. मा देहायका छोटोतरिको झोलुङ्गे पुल निर्माण गरेकोमा संझौतामा पालिकाको समपुरक कोषबाट ६ प्रतिशत रकम व्यहोर्ने भनिएता पनि निम्न पुल निर्माणमा संझौता बमोजिमको ६ प्रतिशत रकम समपुरक कोषवाट खर्च नगरी संघिय कार्यक्रमवाट नै खर्च भएको पाइयो । यसरी खर्च भएको रकम फिर्ता दाखिला गर्नुपर्ने रु.

<table>
<tr><th>क्र.स.</th><th>योजनाको नाम</th><th>भुक्तानी रकम</th><th>गा.पा.को ६ प्रतिशतले हुने रकम</th></tr>
<tr><td>१</td><td>भण्डार खोला ट्रस पुल निर्माण</td><td>1555591</td><td>93335</td></tr>
<tr><td>2</td><td>थदरा झोलुङे पुल निर्माण</td><td>2065369</td><td>123922</td></tr>
<tr><td>3</td><td>इख्राखोला झो.पु</td><td>1840433</td><td>110845</td></tr>
<tr><td>4</td><td>थापाचौर ट्रसपुल निर्माण</td><td>461474</td><td>27688</td></tr>
<tr><td></td><td>जम्मा</td><td></td><td>355790</td></tr>
</table></td><td>३५५,७९०</td></tr>
<tr><td>१०.३</td><td></td><td></td><td>फिर्ता गर्न बाँकी अनुदानः संघीय एवं प्रदेश सरकारको कानून एवं कार्यविधि बमोजिम ती निकायबाट स्थानीय तहमा प्राप्त हुने समानिकरण वाहेकका अनुदान खर्च नभई बाँकी रहेको अवस्थामा सम्बन्धित निकायमा फिर्ता गर्नुपर्ने व्यवस्था भएकोमा निम्नानुसारको रकम संघिय तथा प्रदेश सरकारको सञ्चितकोषमा जम्मा गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । प्रदेश स्रोत तर्फको आर्थिक वर्षको अन्त्यमा बाँकी रहेको सर्सत अनुदान चालु र विषेश अनुदान पुँजिगत गरी रु. १४९७७७। बाँकी रहेकोमा निकासा फिर्ता गरेको नपाइएकोले फिर्ता गरेको प्रमाण पेश गर्नु पर्ने रु.</td><td>१४९,७७७</td></tr>
<tr><td>११</td><td></td><td></td><td>राजस्व आन्तरिक नियन्त्रणः</td><td></td></tr>
</table>

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
११.१			**राजश्व तर्फः** गाउँपालिकाको राजश्वको लेखापरीक्षण गर्दा निम्नानुसार व्यहोरा देखिएका छन् । पालिकाले गत वर्षमा प्रयोग भइ बाँकी रहेका नगदि रसिद ४६८ र मालपोत रसिद ४४७ ठेली बाँकी रहेको यस आ.ब मा प्रयोगमा ल्याएको पाइयो । रसिद प्रयोगमा ल्याउँदा क्रमसँग नभइ विच विचमा प्रयोगमा ल्याएको पाइयो । आर्थिक कार्यबिधि तथा वितिय उतरदायित्व नियमावली २०७७ बमोजिम जिम्मेवार व्यक्तिले आफ्नो जिम्मामा आएको सरकारी नगद सोही दिन दाखिला गरी स्रेस्ता खडा गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । साथै सोही ऐन अनुसार तोकिएको समयमा राजश्वव रकम दाखिला नगरेमा सम्वन्धित तालुक कार्यालयले १० दिनसम्म ढिला गरेको भए १० प्रतिशत, १५ दिन सम्म ढिला गरेको भए १५ प्रतिशत जरिवाना गरी सो समेत दाखिला गर्न लगाउने र १५ दिन भन्दा ढिलो गरेको भए २५ प्रतिशत जरिवाना गरी नगद दाखिला गर्न लगाई कसूर को मात्रा अनुसार प्रचलित कानून बमोजिम बिभागीय कारवाही समेत गर्न गराउन सक्ने व्यवस्था छ। कार्यालय अन्तर्गत ७ वटा वडाले प्राप्त गरेको राजश्व रकम ऐनमा भएको व्यवस्था अनुसार तोकिएको अवधि भित्र दाखिला नगरी वर्षमा ३/४ पटक दाखिला गरेको पाइयो । कार्यालयले सम्पूर्ण वडा कार्यालयहरुले प्राप्त गरेको आन्तरिक राजश्व रकम र बैकमा दाखिला गरेको विवरणमा कार्यालयले विशेष ध्यान दिनुपर्ने गतवर्षको लेखापरीक्षणमा औंल्याएकोमा पनि यस वर्षपनि सुधार भएको नपाइएकाले सुधार तर्फ ध्यान दिनु पर्ने देखिन्छ ।	
११.२			**गिट्टी, ढुंगा, बालुवाको कर:** स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ६४ को उपदफा १(च), ३ र ४ मा ढुंगा, गिट्टी र बालुवाको करमा प्रदेश तथा स्थानीय तहहरुको दोहोरो अधिकार रहने, करको दर सम्बन्धित प्रदेशले निर्धारण गरी स्थानीय तहहरुले संकलन गरेर प्रदेश स्तरको कोषमा जम्मा गर्ने व्यवस्था गरी प्रदेशले लागु गरेको कानुन अनुसार बाँडफाँड हुने गरेको देखिन्छ। सो अनुसार कार्यालयले यस वर्ष विभिन्न फर्मबाट नदिजन्य पदार्थ विक्रियापत रु.८०८१४५। संकलन गरेकोमा सो को ४० प्रतिशत रकम रु.३२३२५८।प्रदेश संचित कोषमा दाखिला गर्नुपर्ने रु.	३२३,२५८
११.३			**आन्तरिक आयः** गाउँपालिकाले यो वर्ष ढुंगा गिटी वालुवाको निकासी गर्नका भेरी घाट १, भरी घाट२, त्रिवेणी खोला घाट वडा नं.३, भण्डार खोला घाट वडा नं.२, चिसापानी खोला घाट वडा नं.४ र सानी पिप्ले खोला घाट वडा नं.४ बाट ११४४२.५ घ.मि उत्खननको लागि मिति २०७८।७।२६मा सुचना प्रकाशन गरेकोमा खैरवाङ निर्माण सेवा ले मु.अ.कर समेत रु.७१०४९६।८६ मा संझौता भएको थियो । निर्माण व्यवसायीको मिती २०७८।८।२७ मा रु.४०१५००। र मिति २०७९।३।२९ मा रु.४०१३६५। गरी जम्मा रु.८०२८६५। गाउँपालिका खातामा दाखिला गरेको छ । निर्माण व्यवसायीले मु.अ.कर रु.९२३६५। गाउँपालिका खातामा रहेको तर राजश्व दाखिला नभएकोले सो रकम संघिय राजश्व खातामा दाखिला गर्नु पर्ने रु. सुचनाको बुँदा नं.८ मा नियमानुसार नेपाल सरकारलाई बुझाउनु पर्ने आयकर तथा अन्य कर बोलपत्र दाता स्वयमले बुझाउनु पर्दछ भन्ने उल्लेख भएतापनि बोलपत्र दाता खैरवाङ निर्माण सेवाले कबोलअंक मु.अ.कर बाहेक रु.७१०४९६।८६ को १.५% रु.१०६५७। दाखिला गरेको प्रमाण संलग्न नभएकोले प्रमाण पेश गर्ने पर्ने रु.	१०३,०२२

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td>११.४</td><td></td><td></td><td>एम्बुलेन्स आम्दानीः पालकाबाट संचालन गरिएको एम्बुलेन्सले यस आ.बमा रु.१०७३१००। आम्दानी गरेको पाइयो । निर्वाचन प्रकृयाबाट नया जनप्रतिनीधि पालिकामा आएपछि एम्बुलेन्स शुल्क नलिइ निशुल्क संचालन गर्ने निर्णय गरी संचालन गरेको पाइयो । पालिका भित्रका विरामीहरुलाई निशुल्क सेवा दिदा एम्बुलेन्स संचालन हुन नसक्ने इन्धन खर्च, मर्मत, चालकको तलब खर्च गर्न पालिकामा बजेट अभाव हुनेर एम्बुलेन्स संचालन हुन नसक्ने अवस्था सृजना हुने हुँदा कार्यविधि बनाइ शुल्क निर्धारण गरी एम्बुलेन्स संचालन गर्नु पर्दछ ।</td><td></td></tr>
<tr><td>११.५</td><td></td><td></td><td>आन्तरिक आयः आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तिय उत्तरदायीत्व ऐन २०७६ को दफा २७ वमोजिम प्रचलित कानुनवमोजिम नेपाल सरकारलाइ प्राप्त हुने राजश्व तथा सरकारी रकम कार्यालयमा प्राप्त भएपछी सोही दिन र सोहि दिन सम्भव नभए सो को भोलिपल्ट जिम्मेवार व्यक्तिले तोकिए बमोजिमको ढांचामा राजश्व लेखा राखी बैंक दाखिला गर्नुपर्नेछ भन्ने व्यवस्था रहेको छ। पालिकाका वडाहरुमा उठेको राजश्व रकम ढिला गरि दाखिला हुने गरेको पाइयो।समयमै दाखिला नगर्ने कर्मचारीलाइ कार्वाही गरि दाखिला समयमै गराउने तर्फ पालिकाले विशेष ध्यान दिनुपर्दछ ।आ.व २०७८।७९ मा पालिकामा निम्नानुसार राजश्व सकंलन भएको देखिन्छ।
<table>
<tr><th>शिर्षक</th><th>असुली रकम</th><th>दाखिला रकम</th></tr>
<tr><td>सम्पत्ती वहाल तथा पट्टा वापतको आयमा लाग्ने कर</td><td>1400000</td><td>1151955</td></tr>
<tr><td>भुमीकर/मालपोत कर</td><td>2000000</td><td>535397.83</td></tr>
<tr><td>घरवहाल कर</td><td>500000</td><td>81407.17</td></tr>
<tr><td>अन्य सेवा शुल्क तथा विक्री</td><td>200000</td><td>3656174.31</td></tr>
<tr><td>अन्य प्रशासनिक सेवा शुल्क</td><td>200000</td><td>0</td></tr>
<tr><td>व्यवसाय कर</td><td>300000</td><td>8500</td></tr>
<tr><td>जम्मा</td><td>4600000</td><td>5433434.31</td></tr>
</table>
राजश्व अनुमान र असुली मिल्ने गरी अनुमान यथार्थपरक बनाउने तर्फ ध्यान ध्यान दिनु पर्ने देखिन्छ ।</td><td></td></tr>
</table>

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
११.६			स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६६(१) बमोजिम पालिकामा प्राप्त हुने आन्तरिक आय, राजश्व बाँडफाँडबाट प्राप्त हुने रकम, अनुदान, ऋण र अन्य आयको प्रक्षेपण तथा सोको सन्तुलित वितरणको खाका र बजेट सीमा निर्धारण गर्न ७ सदस्यीय स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समिति गठनको व्यवस्था बमोजिम समिति गठन भएको छैन । समितिले आयको प्रक्षेपण, साधनको सन्तुलित वितरणको खाका, बजेटको कूल सीमा, बजेटको क्षेत्रगत सीमा निर्धारण, बजेट तथा कार्यक्रमको प्राथमिकिकरण, विषयक्षेत्रगत बजेट तर्जुमा मार्गदर्शन तय गर्नुपर्ने जस्ता कार्यहरु फाल्गुन महिनाभित्र सम्पन्न गरिसक्नुपर्ने बजेट प्रक्षेपण गर्दा बजेट वर्षपछिको थप दुई वर्षको समेत प्रक्षेपण तयार गर्नुका साथै तयार भएको आगामी आर्थिक वर्षको बजेट सीमा प्रमुख प्रशासकिय। अधिकृतले चैत्र १५ गतेभित्र पालिकाका विषयगत शाखा तथा वडा समितीलाई उपलब्ध गराउनुपर्नेमा गरेको देखिएन ।	
१२			**सम्पत्ति उपयोग र संरक्षणः**	
१२.१			• साविक गाउँपालिका / नगर पालिकाका, संघीय विषयगत कार्यालयको सम्पत्ति र साविकका कार्यालयका कोषहरु हस्तान्तरण र अभिलेख अद्यावधिक गरी राख्नु पर्नेमा अद्यावधिक गरेको पाइएन ।	
१२.२			**जिन्सी व्यवस्थाः** कर्णालीप्रदेश आथिक कार्यविधि ऐन, को दफा ४७ मा कार्यालयमा प्राप्त हुने सबै धनमाल र जिन्सी सामानको संरक्षण गर्नु जिम्वेवा व्यक्तीको हुने उल्लेख गरेको छ । पालिकाको जिन्सी निरिक्षण प्रतिवेदनमा ल्यापटप ६ र प्रिन्टर १ मर्मत गर्नु पर्ने तथा ल्यापटप ३, प्रिन्टर २, हिटर ५, टेवुल पंखा ६, मोवाइल ५, टेवुल २, कम्प्युटर टेवल १ आदी सामानको लिलाम गर्नु पर्ने उल्लेख गरेता पनि पालिकाले सो तर्फ कार्य अगाडी बढाएको नपाइएकोले प्रतिवेदनमा उल्लेख गरीएको विषय बस्तुको पालना तर्फ ध्यान दिनु पर्ने देखिन्छ ।	
१२.३			• सार्वजनिक सम्पत्ति र जग्गाको अभिलेख नभएको र सम्पतिको संरक्षण र उपयोग सम्बन्धि नीति र मापदण्ड बनेको पाइएन ।	
१२.४			सरकारी सम्पत्ती व्यवस्थापन प्रणाली (PAMS) मा अद्यावधिक गर्ने गरेको तर जिन्सी खरिद एकिकृत नगरि शाखागत जिन्सी राख्ने गरेकोले एकिकृत गर्नु पर्ने देखिन्छ ।	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
१२.५			**व्याकलोडर र ट्रिपरको आम्दानीः** स्थानिय सरकार संचालन ऐन, २०७४ बमोजिम पालिकाले आन्तरिक आयको व्यवस्थापन गर्न सम्पति भाडाको ठेक्का बन्दोबस्त गरी राजश्व असुल गर्ने व्यवस्था छ ।पालिकामा विगत वर्षदेखि रहेको ट्रिपरले यस वर्ष पालिकामा रु.८०१०००। आम्दानी गरेको पाइयो । इन्धन खर्चको लागिलग सिट भर्ने गरेको तर व्याकहलोडर कुन ठाउँमा कति काम गरेको सो देखिने गरी लागत अनुमान र नापि किताव तयार गर्ने गरेको पाइएन। अतः व्याकहोलोडरको बास्तविक आम्दानि र खर्च यकिन गर्नु पर्ने साथै कार्यविधि तयार गरी सोही अनुसार संचालन गर्नु पर्दछ ।	
१३			**विविध खर्चः** **खाना तथा विविध खर्चः** – स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ बमोजिम व्ययको बजेट अनुमान आन्तरिक आयको परिधिभित्र रही औचित्यताको आधारमा विविध खर्च गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । यस स्थानीय तहले यो वर्ष खाना तथा विविधतर्फ मात्र रु.२४४८८९२। खर्च गरेको छ ।यस्तो खर्चमा मितव्ययिता कायम गर्नु पर्दछ ।	
१४			**कोभिड खर्चः** आ.व २०७८।७९ को अषाढ मसान्तसम्म कोभिड–१९ रोकथाम तथा नियन्त्रणको लागि भएको आम्दानी तथा खर्चको विवरण निम्नानुसार रहेको छ।	

आम्दानी स्रोत	रकम रु	खर्च शिर्षक	रकम रु
गत वर्षको बाँकी	1211812.98	राहात वितरण	0
प्रदेश सञ्चित कोषवाट	0	क्वारेन्टाइन निर्माणा तथा व्यवस्थापन	0
स्थानिय तहको आफ्नै वजेटवाट	5000000	आइशोलेसन केन्द्र निर्माण व्यवस्थापन	0
संघीय सञ्चीत कोषबाट	0	अन्य खर्च	1888536
अन्य स्रोतवाट		औषधी एवं स्वास्थ्य उपकरण तथा सामाग्री खरिद	0
		खोप कार्यक्रम खर्च	550755
		वाँकी	3772521.89
जम्मा	6211812.98	जम्मा	6211812.89

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td>१५</td><td></td><td></td><td>धरौटीः
• धरौटीको व्यक्तिगत अभिलेख राख्ने नगरेको ।</td><td></td></tr>
<tr><td>१६</td><td>१२१</td><td>२०७८-८-२४</td><td>शिर्षक फरक पारि खर्च
शिर्षक फरक पारी खर्चः आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तिय उत्तरदायित्व नियमावली २०७७ को नियम ३८(१)मा स्विकृत वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम र सम्वन्धित खर्च शिर्षकमा परेको र खर्च गर्न बाँकी रहेमा अधिकार प्राप्त अधिकारीले खर्च गर्न निकासा दिनु पर्ने उल्लेख छ । करारका कर्मचारीको लतव अन्य सेवा शुल्कबाट भुक्तानी गर्नुपर्नेमा पारिश्रमिक कर्मचारी शिर्षकबाट भुक्तानी भएकोले उत्त खर्च अनियमित देखिएको रु</td><td>५८७,९८०</td></tr>
<tr><td>१७</td><td>२५८</td><td>२०७८-१२-७</td><td>शिर्षक फरक पारि खर्च
प्रारम्भिक बाल विकास सहजकर्ताको पारिश्रमिक तथा विद्यालय कर्मचारी व्यवस्थापन अनुदान गाँउपालिकाको नपुग रकम रु ७००० का दरले विभिन्न विद्यायललाई दोस्रो चौमासिक निकाशा दिदा शिक्षा तर्फको शिर्षकमा विनियोजन भएको बजेट शिर्षकबाट रकम भुक्तानी गर्नु पर्नेमा करार सेवा शुल्कबाट भुक्तानी गरेको पाइएकोले उत्त निकासा प्रकृया नियम सम्मत नदेखिएको रु
<table><tr><th>क्रम</th><th>कर्मचारीको नाम</th><th>असुली रकम</th></tr><tr><td>१७.१</td><td></td><td>०</td></tr></table></td><td>२,९०८,६६५</td></tr>
<tr><td>१८</td><td></td><td></td><td>कार्यक्रमको दोहोरोपनाः
स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६७(१) मा ४ सदस्यीय बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समिति गठन गरी आगामी वर्षको नीति तथा कार्यक्रम, बजेट तथा कार्यक्रम, कार्यक्रमको प्राथमिकीकरण, विषय क्षेत्रगत कार्यक्रम, योजना तथा कार्यक्रममा दोहोरोपना हुन नदिई आपसी तादाम्यता तथा परिपूरकता कायम गर्नुपर्ने विषय विगत वर्षको लेखापरीक्षणमा औल्याएपनि हालसम्म सो ब्यवस्था अनुसार गरेको देखिएन ।</td><td></td></tr>
</table>

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
१९	०		**औषधि खरिद** सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ८५ को उपनियम १(क) मा २० लाख रुपैयाँसम्मको औषधिजन्य मालसामान उत्पादकले राष्ट्रिय स्तरको समाचार पत्रमा सूचना प्रकाशन गरी तोकेको बिक्री मूल्यमा सोझै खरिद गर्न सकिने तथा नियम ८४ मा ५ लाख भन्दा वढीको खरिद गर्दा शिलवन्दी दरभाउपत्रको माध्यमवाट खरिद गर्नुपर्ने उल्लेख छ ।पालिकाले यस आर्थिक वर्षमा गाउँपालिका चालु अनुदानवाट औषधी खरिदको कार्यक्रम, शिविर संचालन तथा मेसिनरी औजार समेत गरी रु. २१५९९५६।सोझै खरिद गरेको छ। यस सम्बन्धमा देखिएका व्यहोरा निम्नानुसार छनः पालिका मातहत हस्तान्तरण गरी पठाएका औषधीहरुको सदुपयोग सम्वन्धमा अनुगमन नभएको, तसर्थ औषधिको खरिद, आपूर्ती, दाखिला तथा खर्चको विवरण अद्यावधिक हुने गरी अभिलेख राख्ने, तोकीएको गुणस्तर अनुसारकै औषधि प्राप्त भए नभएको एकिन गरी हस्तान्तरण तथा खरिद गरिएको औषधिको विवरण खुल्ने गरी अभिलेख राख्ने तथा आर्थिक वर्षको अन्त्यमा बांकी रहेको औषधिहरु जिम्मेवारी सारी अभिलेख व्यवस्थित गर्नेतर्फ ध्यान दिनुपर्दछ ।	
२०			**ठेक्का व्यवस्थापनः**	
२०.१			**नन्फाइलरः** – मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२ को दफा १८ मा भुक्तानीमा प्राप्त मूल्य अभिवृद्धि करको विवरण भुक्तानी पाएको अर्को महिनाको २५ गतेभित्र सम्बन्धित आन्तरिक राजस्व कार्यालयमा कर विवरण सहित दाखिला गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । तर पालिकाबाट देहायका फर्मलाई मू.अ.कर रु.१००४८८३। समेत रु.९५१९९३९। भुक्तानी दिएकोमा लेखापरीक्षण अवधिसम्म पनि उक्त फर्म कर विवरण नबुझाई नन्फाईलर रहेको पाइयो ।उक्त फर्मले कर समायोजन विवरण पेश गर्नुपर्ने रु.	१,००४,८८३

गोभौनं./मिति	भुक्तानी पाउनेको नाम	प्या नं	भुक्तानी रकम	मुअ कर रकम	नन्फाइलर रहेको मिति
177-078/10/23	न्यू वि.के विल्डर्स एण्ड सप्लायर्स		1801450	116916	2078/M/6
334-078/12/15	शिवशक्ती प्रिजम	302819803	499799	57499	2078/M/9
244-078/11/16	शिवशक्ती प्रिजम	302819803	5803408	667648	2078/M/9
404-079/3/8	न्यू वि के विल्डर्स	304154979	141282.77	162820	2078/M/6
	जम्मा		9519939.77	1004883	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
२०.२			**सोझै खरिदः** सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा ८ बमोजिम प्रतिस्पर्धा सिमित नहुने गरी खरिद गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । त्यस्तै सार्वजनिक खरिद नियमावलीमा रु.५ लाखसम्मको खरिद कार्य सोझै गर्न सकिने, रु.५ लाखभन्दा माथि रु.२० लाखसम्म सिलबन्दी दरभाउपत्रबाट र सोभन्दा माथि बोलपत्रको माध्यमबाट खरिद गर्ने व्यवस्था छ । त्यस्तै सोझै खरिद कार्य गर्दा एक आर्थिक वर्षमा सीमाभन्दा बढीको खरिद गर्न नहुने उल्लेख छ । पालिकाले यो वर्ष पूँजीगत तथा चालु किसिमका वस्तु वा सेवा खरिद गर्दा प्रतिस्पर्धात्मक विधि नअपनाइ निम्नानुसार सोझै खरिद गरी भुक्तानी गरेको रु.१९७२४६४। नियम सम्मत देखिएन।	

भौ.मिति	सप्लायर्स	सामान	भुक्तानीरकम
220-078/10/17	आर टेक सप्लायर्स प्रिन्टर र डेल कम्प्युटर	कम्प्युटरतथा प्रिन्टर खरिद	496070
309-078/12/10	एस एस फर्निचर अर्डर एण्ड सप्लायर्स	चियर, सोफा, टि-टेवल	489900
310-078/12/10	एस एस फर्निचर आडर्स एण्ड सप्लायर्स	आराम वेन्च, प्रेटिज	103799
311-078/12/10	एस.एच फर्निचर उद्योग	चियर टेवल	294999
401-079/3/3	एस.एच फर्निचर उद्योग	फर्निचरसामाग्री खरिद	८,१४,२७८
446-079/3/24	लाकुरी डाँडा आ.वि कम्प्युटर खरिद	कम्युटर खरिद	98963
459-079/3/25	कम्युटर खरिद	कम्युटर खरिद	488725
	जम्मा		1,972,464

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
२०.३			**प्रसाशनिक भवन निर्माणः** गाउँपालिका प्रशासनिक भवन कवोल अंक रु.२४०६६२७७.७० मिति २०७८।२।२२ मा सम्पन्न गर्ने गरी मार्ग देवि निर्माण सेवा संग संझौता भएको थियो ।निर्माण कार्य समयमा सम्पन्न नभएकोले मिति २०७८।९।९ सम्म म्याद थप गरी भौ.७६-०७८।९।९ मा अन्तिम विल रु.६३८८६७०। भुक्तानी भएको छ । यस सम्बन्धमा देखिएका व्यहोराहरु निम्नानुसार छन् । भवनको विमा वापत रु.५३३१४१.०८ भुक्तानी भएकोमा रु.११०९२३।६४ को मात्र विल पेश भएकाले विल भन्दा बढी भुक्तानी रु.४२२२१७। असुल गरी गाउँपालिका खातामा दाखा गर्नु पर्ने रु. ल्याव टेष्टको विल वेगर रु.४१०००। भुक्तानी भएकोमा प्रमाण संलग्न रहेको नपाइएकाले प्रमाण पेश गर्नु पर्ने अन्यथा असुल गर्नु पर्ने रु. सार्वजनिक खरिद नियमावलीमा सम्झौता गरिएको कार्यको कार्य स्विकार प्रतिवेदन तथा कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन तयार गर्नु पर्ने व्यवस्था भएता पनि निर्माण व्यवसायीले कार्य स्विकार प्रतिवेदन तयार गरेको नपाइएकाले कार्य स्विकार प्रतिवेदन तयार गरी प्रमाण पेश गर्नु पर्दछ ।	४६३,२१७
२०.४			**कार्य सम्पादन जमानतः** सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ११०(४) अनुसार सम्झौता गर्नु पुर्व त्रुटी सच्याउने अवधि सम्मको भन्दा कम्तिमा १ महिना बढी परफरमेन्स बैक ग्यारेन्टी भएको हुनु पर्ने व्यवस्था छ । निम्न कामका निर्माण व्यवसायिहरुले तोकिएको समय भन्दा कम अवधिको बैङ्क जमानत राखी संझौता गरेको साथै म्याद थप गर्दा बैक जमानतको म्याद थप गर्ने गरेको पाइएन । अतः कार्यसम्पादन जमानतको बैक म्याद थप गरी प्रमाण पेश गर्नु पर्दछ । गत वर्षमा पनि यस व्यहोरा औल्याएकोमा हालसम्म सुधार भएको नपाइएकोले यसमा पालिकाको विषेश ध्यान जानु पर्ने देखिन्छ ।	

निर्माण कारय	निर्माण व्यवसायी	संझौता रकम	काम सम्पन्न गर्नु पर्ने अवधि म्याद थप समेत	बैक जमानतको अवधि	जमानतको हुनु पर्ने अवधि	नपुग अवधि	कार्यसम्पादन जमानत रकम
वडागाउँ खानेपानी आयोजना	हाम्रो सोफान जे.भि	3934219	2078/9/29	2079/8/16	2078/10/24	२ महिना	304000

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
२०.५			**विमा नगरेकोः** सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ११२ मा खरिद संझौतामा अन्यथा व्यवस्था भएमा बाहेक दश लाख रुपैया भन्दा बढी मुल्यको निर्माण कार्य गर्ने निर्माण व्यवसायीले विमा गराउनु पर्ने व्यवस्था भएता पनि निम्न योजनाहरुको लागत अनुमानमा विमाको व्यवस्था गरेको पाइएन ।लागत अनुमानमा विमाको व्यवस्था नहुँदा प्रकृतिक रुपमा आइपर्ने विपत्तीबाट हुने क्षतिमा क्षतिपुर्ति प्राप्त हुन नसक्ने हुँदा लागत अनुमानमा विमाको व्यवस्था गर्ने साथै विमाको व्यवस्था भएका योजनाहरुमा निर्माण व्यवसायीहरुलाइ अनिवार्य विमा गराउने तर्फ पालिकाको ध्यान जानु पर्दछ। क्र सं / योजनाको नामा / लागत अनुमान / कैफियत 1 / गुरुदासे खानेपानी आयोजना / 3863747.09 / विमाको व्यवस्था भएको तर विमा नगरेको 2 / नैनथाला खानेपानी आयोजना / 5062771.98 / विमाको व्यवस्था नगरेको 3 / तिमिलकाँडा नेटा झारकाँडा चिसापानी सडक निर्माण योजना / 11591123.24 / विमाको व्यवस्था भएको तर विमा नगरेको	
२०.६			**पुर्वनिर्धारित क्षततिपुर्तीः** सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम २१२ मा सम्झौता बमोजिमको काम सो सम्झौतामा तोकिएको म्यादमा सम्पन्न हुन नसकेमा निजले सार्वजनिक निकायलाई सम्झौता रकमको दश प्रतिशतमा नबढ्ने गरी साधारणतया प्रति दिन सम्झौता रकमको शुन्ना दशमलव शुन्ना पाँच प्रतिशत पूर्व निर्धारित क्षतिपूर्ति दिनु पर्ने व्यवस्था छ । मौलाहाले तङ्वारा नेटा बाह्ले सडक निर्माण रु.११००४३५।४०(मु.अ.कर बहायक) मिति २०७७।१२।३० मा सम्पन्न गर्ने गरी मिति २०७७।१०।२८ मा वि एण्ड वि बिल्डर्स सँग संझौता भएको थियो। योजनाको म्याद मिति २०७८।३।३० सम्म थप भए पनि म्याद समाप्त पछि निर्माण व्यवसायीले पुन म्याद थपको लागि निवेदन दिएको पाइएन । पालिकालेकामा गर्ने सम्बन्धमा निर्माण व्यवसायीलाइ पत्र लेख्ने गरेता पनि म्याद थप नगरी म्याद समाप्त भएको १३ महिना १५ दिन पछि भौ-६-०७८।६।१९ बाट रु.१५१८८७.९५ भुक्तानी भएको छ । म्याद थप वेगर भुक्तानी भएकाले कबोल अंको १०% ले हुने हर्जना रु.११००४४। असुल गरी गाउँपालिका खातामा दाखिला गर्नु पर्ने रु.	११०,०४४

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
२०.७			**पेश्की बाँकीः** आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तिय उत्तरदायित्व सम्बन्धि नियमावली, २०७७ बमोजिम पेश्की फर्छ्यौट हुनु पर्ने व्यवस्था छ । यस वर्ष देहाय अनुसार म्याद ननाघेका मोविलाइजेशन पेश्की रु. ९७०२५३३। बाँकी रहेकोले नियमानुसार फर्छ्यौट गर्नु पर्दछ ।	

क्र सं	भौ.मिती	योजनाको नाम	निर्माण व्यवसायी	पेश्की रकम
1	1-078/4/1	स्वास्थ्य संस्था नभएका वडामा भवन निर्माण	न्यू वि.के विल्डर्स एड सप्लायर्स	480450
2	179-078/10/24	संघ तथा प्रदेश सरकार समपुरक कार्यक्रम म्याचिङ खर्च	गंगोत्रि देवि निर्माण सेवा	680000
3	179-078/10/24	विद्युत विस्तार वडा नं.३,६,७	गंगोत्रि देवि निर्माण सेवा	795000
4	72-078/9/9	विद्युत विस्तार वडा नं.३,६,७	जेनिसा निर्माण सेवा एण्ड सप्लायर्स	551796
5	4/22/2079	एकिकृत स्वास्थ्य पुर्वाधार विकास कार्यक्रम	खड्का पि एस जेभी	7195287
		जम्मा		9702533

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
२०.८			**लागनअनुमान वेगरको परामर्श सेवाः** सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १२ मा परामर्श सेवाको लागत अनुमान तयार गर्नुपर्ने, जसमा लागत अनुमान तयार गर्दा मन्त्रालयले तयार पारेको नर्म्स, गत वर्षको नर्म्स सोही प्रकृतिको कार्य गर्ने अन्य निकाय आदिले तयार पारेको नर्म्स आदि कुरालाई आधार बनाइ लागत अनुमान तयार गर्नुपर्ने उल्लेख छ । पालिकाले निम्नानुसारका कार्य गर्दा लागत अनुमान वेगर फर्महरुसँग कोटेशन लिइ कार्य गराएको पाइयो । नियमावलीको व्यवस्था अनुरुप नगरी लागत अनुमान तयार गरी भुक्तानी गर्ने तर्फ पालिकाले ध्यान दिनु पर्न देखिन्छ ।	

क्र सं	काम	परामर्श दाता	भौ.मिती	भुक्तानी रकम
1	जिमाली खानेपानी आयोजना (डि.पि बर)	ल्याण्ड स्केप ईन्जिनियरिङ्ग	452-079/3/24	498330

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
२१	२०३	२०७९-३-२१	**उपभोक्ता समितिलाई बढि भुक्तानी** कालीमाटी राहरेखोला स्यानअर्लि फिल्टरीङ्ग डयाम निर्माण उपभोक्ता समितिलाई पोखरि निर्माण वापत Dry Rubble mechenery work मा नापी अनुसार १३१.०१ घन मिटर कार्य भएकोमा ठेक्का विल र कार्यसम्पन्न प्रतिवेदनमा १३२.५९ घन मिटरको मूल्याङ्कन गरि भुक्तानी भएकोले बढि परिमाण १.५८ को रु ३६४८.७५दरले रु ५७६५ बढि भुक्तानी भएको रकम असुल गर्नुपर्ने रु	५,७६५

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
२२			**उपभोक्ता समिति बाट गराएको कार्यः**	
२२.१			**मेशिन प्रयोग गरी जटिल प्रकृतिको कार्य उपभोक्ता समिति माफतः** सम्वन्धित प्राविधिकको सिफारिशमा सार्वजनिक निकायको सहमति वाहेक उपभोक्ता वा लाभग्राही समुदायवाट अन्य कुनै जटिल प्रकृतिको कार्य गराउँदा त्यस्तो कार्यमा लोडर,एक्साभेटर,रोलर,डोजर,ग्रेडर, बिटुमिन डिस्ट्रीव्युटर, वोइलर जस्ता हेभी मेशिन प्रयोग गर्न नहुँने व्यवस्था सार्वजनिक खरिद नियमावलीको नियम ९७ को (९) मा उल्लेख छ। साथै त्यस्तो कार्यमा हेभी मेशिन प्रयोग गरेको पाइएमा समितिसंग भएको सम्झौता रद्द गरिने समेत सोहि नियमावलीको नियम ९(क) मा उल्लेख छ। पालिकाले उपरोक्त व्यवस्था विपरित हुनेगरी हेभी मेसिन प्रयोग गर्ने गरी तपशिलका कार्यको लागत अनुमान तयार गरी उपभोक्ता समिति सँग इक्युपमेन्ट प्रयोग गरी गरेको स्थानीय पुर्वाधार निर्माणका यस्ता कार्य कानुन विपरित रहेको पाइयो।समिति मार्फत गरिने यस्ता कार्यमा नियन्त्रण गरिनुपर्दछ।	

योजनाको नाम	लागत अनुमान	निर्माण व्यवसायीको विल रकम	निर्माण व्यवासायिको विल रकम	उपभोक्ता समितिलाइ भुक्तानी रकम
जोनिदेव देखि किमिरे सम्म सडक निर्माण	317895	जे.एल.फलायनि निर्माण सेवा	200705	201628
जम्मा				201628

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
२२.२			**उपभोक्ता समिति मार्फत कार्यालय भवन निर्माणः** सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७ मा उपभोक्ता समिति मार्फत गराएको कामको स्वामित्व लाभग्राही समुहलाईनै हस्तान्तरण गर्नु पर्ने उल्लेख छ । पालिकाले पालिकामा निर्मित निम्न भवनहरु उपभोक्ता समितिमार्फत निर्माण गराएको छ । उपभोक्ता समितिलाई प्रत्यक्ष लाभ प्राप्त गर्ने र दिगोपना आउने योजनामा कार्य गर्न लगाउनु पर्ने साथै र हस्तान्तरण नहुने र अनिवार्य रुपमा कार्यालयलेनै गर्नु पर्ने कार्यहरु उपभोक्ता समिति मार्फत गरेको पाइयो । नियमावलीमा भएको व्यवस्था प्रतिकुल हुने गरी लाभग्राहि समुदय मार्फत कार्य गराउनु नियम सम्मत नदेखिएको रु.	२,०८७,०५९

भौ.मिति	उपभोक्ता समितिको नाम	कामको विवरण	भुक्तानी रकम	कैफियत
354-079/1/6	गाउँपालिका स्टोर भवन निर्माण उ.स	गाउँपालिका स्टोर भवन निर्माण	709697	
356-079/1/7	वडा नं. ३ गाउँपालिका भवनमा पिढी निर्माण उ.स	वडा नं. ३ गाउँपालिका भवनमा पिढी निर्माण	427500	
407-079/3/9	वर्थिङ सेन्टर निर्माण नेटा उ.स	वर्थिङ सेन्टर निर्माण नेटा	949862	
	जम्मा		2087059	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
२२.३			**उपभोक्ता समितिलाई बढी भुक्तानीः** सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १२३ मा कुनै सार्वजनिक नियकायले रनिङ विलको भुक्तानी गर्दा करारका शर्त बमोजिम प्राविधिक नापजाँच गरि नापी कितावमा उल्लेख भएको बास्तविक कार्य सम्पादनको आधारमा भुक्तानी गर्नु पर्ने उल्लेख छ । लागत अनुमान रु.१६०१८६४ भएको जनजागृती आ.वि थदरा भवन फिनिसिङ् कार्य उपभोक्ता समिति मार्फत रु.१६२२९२०।को कार्य गरी भौ.३२६-०७८।१२।१४ बाट रु.१३३००००। भुक्तानी भएको छ । 12.5 mm thick cement sand plastering work of ratio 1:6 inner face of wall मा Door(D1) घटाइ १६७.७ स्क्वायर मिटरको भुक्तानी दिनु पर्नेमा १७४.२६ स्क्वायर मिटरको भुक्तानी दिएकोले बढी भुक्तानी परिमाण ७.२६ स्क्वायर मिटरको प्रति स्क्वायर मिटरको रु.२२७६। का दरले बढी भुक्तानी भएको रु.१६५२३। असुल गरी गाउँपालिका खातामा दाखिला गर्नु पर्ने रु.	१६,५२३
२३			**उपभोक्ता समिति मार्फत कार्यः**	
२३.१			जनजागृती आ.वि थदरा भवन फिनिसिङ्ग कार्य लागत अनुमान रु.१६०१८६४। भएको निर्माण कार्य भौ.३२६-०७८।१२।१४ बाट रु.१६२२९२०। भुक्तानी भएको छ । 12.5 mm thick Cement Ssand Plastering work of ration 1:6 on Internal wall as per specification मा ढोका (D1) ७.२६ स्वायर मिटर घटाउनु पर्नेमा नघटेकाले बढि भुक्तानी हुन गएको प्रति स्वायर मिटर रु.३१३.२० का दरले रु.२२७४। सम्बन्धित उपभोक्ता समिति सँग असुल गरी गाउँपालिका खातामा दाखिला गर्नु पर्ने रु.	२,२७४
२३.२	260	२०७८-११-२६	लागत अनुमान रु.६३४९२६।३८ भएको कालिमाटी सेरागाउँ सडक निर्माण कार्य उपभोक्ता समिति मार्फत गरी भौ.२६०-०७८।११।२६ बाट रु.५७००००। भुक्तानी भएको छ । सडक विस्तार कार्यको लागत अनुमान तयार गर्दा भएकोको Existing Breath Quentity मेजरमेन्टमा समेत सोही Existing Breath Quentity हुनु पर्नेमा फरक Quentity राखेकोकारण Ordinary Soil २५.५ घनमिटर प्रति घनमिट रु.६० का दरले, Boldor Mix Soil 32.65 घनमिटर प्रतिघनमिटर रु.७० र Ordinary Rock २७.८५ घनमिटर बढी देखिएकोले प्रतिघनमिटर रु.२७० का दरले रु.११०५६। मा उपभोक्ता समितिको श्रमदान रु.११०५। घटाइ रु.९९५१। सम्बन्धित उपभोक्ता समिति सँग असुल गरी गाउँपालिका खातामा दाखिला गर्नु पर्ने रु.	९,९५१

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
२३.३			**डण्डीमा वढी भुक्तानी:-** निर्माण कार्यको नापी तथा भुक्तानी स्वीकृत नर्म्स बमोजिम हुनुपर्दछ। शहरी विकास तथा भवन निर्माण विभाग बबरमहल, काठमांडौले स्वीकृत गरेको नर्म्स अनुसार भवन निर्माण कार्यमा प्रयोग हुने विभिन्न साइजको फलामे डण्डीको लागि ल्याप्स, चियर, वेष्ट आदिको लागि ५ प्रतिशत नर्म्स वमोजिम नै थप गरी दर विश्लेषण गरेको (१.०५ के.जी बराबर १ के.जी) अवस्थामा निम्न योजनाहरुमा नर्म्स अनुसार दर विश्लेषण गर्दाकै बखत ५ प्रतिशत थप गरे पश्चात पुन नर्म्स वेगर मेजरमेन्ट पछी आएको परिमाणमा पुन laping र Wastage थप गरी भुक्तानि दिएकोले बास्तविक मेजरमेन्ट भन्दा बढी भुक्तानी रकम सम्वन्धित उपभोक्ता समिति सँग असुल गरी बेरुजु दाखिला गर्नु पर्ने रु. <table><tr><td>योजनाको नाम / उ.स</td><td>भौ.मि</td><td>ल्यापिङ र वस्टेज देखाएको परिमाण</td><td>दर</td><td>बढी भु.रकम</td></tr><tr><td>नुवागाउँ खानेपानी निर्माण योजना</td><td>३७७-०७९।२।१३</td><td>१६१.६३</td><td>११३</td><td>18264</td></tr><tr><td>वाल जागृतत आधारभूत विद्यालय</td><td>297-078/12/7</td><td>42.87</td><td>113</td><td>4844</td></tr><tr><td>त्रिवेणी आ.वि सेराडाँडा</td><td>296-078/12/7</td><td>257</td><td>113</td><td>40341</td></tr><tr><td>ज्ञान ज्योती आ.वि</td><td>119-078/9/26</td><td>81.24</td><td>113</td><td>9180</td></tr><tr><td>जम्मा</td><td></td><td></td><td></td><td>72629</td></tr></table>	७२,६२९
२३.४			खाप्नेनेटा देखि इख्राखोला सडक निर्माण कार्य उपभोक्ता समिती मार्फत गराइ भौ.१६७-०७८।१०।१७ बाट रु.१९००००। भुक्तानी भएको छ । सडक विस्तार कार्यको लागत अनुमान तयार गर्दा भएको Existing Breath मेजरमेन्टमा लागत अनुमानमा तयार गर्दा भएको Existing Breath Quentity हुनु पर्नेमा फरक Quentity राखेकोकारण Ordinary Soil 102 घनमिटर प्रति घनमिट रु.६० का दरले, Boldor Mix Soil 213 घनमिटर प्रतिघनमिटर रु.७० र Ordinary Rock 8.25 घनमिटर प्रतिघनमिटर रु.२७० का दरले रु.२३२६८। मा उपभोक्ता समितिको श्रमदान रु.२४३२। घटाइ रु.२०८३६। सम्बन्धित उपभोक्ता समिति सँग असुल गरी गाउँपालिका खातामा दाखिला गर्नु पर्ने रु.	२०,८३६

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td>२४</td><td>0</td><td></td><td>

कर विजक जारि नगरेको

सार्वजनिकखरिद नियमावली २०६४ को नियम १९ मा सार्वजनिक निकायले कुनै खरिद गर्दा मू.अ.कर दर्ता प्रमाणपत्र प्राप्त गरेका फर्मसँग खरिद गर्नुपर्नेव्यवस्था छ । कार्यालयले देहायका संस्थासँग खरिद कार्य गरेको पाइएकोमा उत्त फर्महरुले कर विजक जारी गरेको नपाइएको रु

<table>
<tr><td>भौ.नं. मिति</td><td>फर्मको नाम</td><td>रकम</td></tr>
<tr><td>५२१-३।२२</td><td>लिगल परामर्श केन्द्र</td><td>१३८७३४</td></tr>
<tr><td>५९२-३।२५</td><td>उज्यालो संचार केन्द्र</td><td>२९७५००</td></tr>
<tr><td colspan="2">जम्मा</td><td>४३६२३४</td></tr>
</table>

</td><td>४३६,२३४</td></tr>
<tr><td>२५</td><td>०</td><td></td><td>

प्राविधिक पुस्टयाई नभएको

प्राविधिक पुष्ट्याई:- गो.भौ.नं मिति १४८-२०७८।९।२६ बाट रातपारा सिलाङ्गे बाटो निर्माण कार्यको लागी उपभोक्ताको योगदान रु.८४७०२ समेत रु.८४४७०२ को लागत अनुमान स्वीकृत भएको रहेछ । उक्त कार्यमा रु.८४५११० को कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन स्वीकृत छ । पेश भएको कार्य सम्पन्न प्रतिवेदनमा ग्राभेल विछयाउने कार्यमा देहाय अनुसार कार्य भएको पाइयो ।

<table>
<tr><th>कामको विवरण</th><th>लागत अनुमान परीमाण</th><th>सम्पन्न परिमाण</th><th>फरक परिमाण</th><th>प्रतिशत</th><th>दर</th><th>रकम</th></tr>
<tr><td>Supply and Laying of loose River Bed Material</td><td>८५</td><td>२७४</td><td>१८९</td><td>२२२</td><td>१२९१</td><td>२४३९९९</td></tr>
</table>

परोक्त अनुसार ग्रभेल विछयाउने कार्यमा २२२ प्रतिशत सम्म आइटम भेरीयशन भएकोमा सो को संशोधित लागत अनुमान तयार नगर्नुको साथै आइटम भेरियशनको प्राविधिक पुष्ट्याई समेत पेश भएको छैन ।

</td><td></td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td>२६</td><td>०</td><td></td><td>कार्यक्रममा नभएको खर्च
कार्यक्रममा समावेश नभएको रकम भुक्तानीः कुनै पनि रकम भुक्तानी गर्दा बजेट व्यवस्था हुनु पर्दछ ।कार्यालयले पूजिगत प्रकृतिका देहाय बमोजिम सिसि क्यामेरा तथा टिभि जडान, ल्यापटप, डेस्कटप, मोबाइल, फोटोकपि मेशिन, र प्रिन्टर चालु वजेटको मसलन्द तथा कार्यालय सामानबाट रु ८८४६८३ मा खरिद गरेको पाइयो । कार्यक्रममा राखी बजेट वेवस्था गरि खरिद कार्य गर्नु पर्नेमा मसलन्द तथा कार्यालय सामानबाट खरिद गर्ने कार्य नियम सम्मत नदेखिएको रु
<table>
<tr><th>भौ नं मिति</th><th>विवरण</th><th>रकम</th></tr>
<tr><td>२५१-११।२०</td><td>सिसि क्यामेरा तथा टिभि जडान</td><td>३९२४११</td></tr>
<tr><td>२५२-११।२०</td><td>ल्यापटप, डेस्कटप, मोबाइल, फोटोकपि मेशिन, र प्रिन्टर</td><td>४९२२७२</td></tr>
<tr><td colspan="2">जम्मा</td><td>८८४६८३</td></tr>
</table></td><td>८८४,६८३</td></tr>
<tr><td>२७</td><td>0</td><td></td><td>नर्म्स भन्दा बढि भुक्तानी
अर्थ मन्त्रालय कार्यसंचालन निर्देशिका २०७५ को बुदा ७.१.१५ को ४ मा तालिम केन्द्र बाहेक अन्य निकायबाट सञ्चालित सवै प्रकारका तालिममा कार्यालयका कर्मचारी स्रोतव्यत्ति।प्रशिक्षक भएमा रु १०००.० कार्यपत्र वापतको रकम मात्र पाउने र अन्य निकायका स्रोतव्यत्ति भएमा कार्यपत्र वापत रु १०००। र कक्षा लिएवापत रु ६०० समेत रु १६०० । भुक्तानी गर्न सकिने नर्म्समा उल्लेख भएकोमा सो भन्दा बढि भुक्तानी भएकोले असुल गर्नुपर्ने रु
<table>
<tr><th>भौ.नं.</th><th>विवरण</th><th>नामपद</th><th>नर्म्स अनुसार पाउने रकम</th><th>भुक्तानी रकम</th><th>बढि भुक्तानी कर कटाई</th></tr>
<tr><td>३६२-१।९</td><td>अंग्रेजी शिक्षक पेशागत क्षमता अभिबृद्धि तालिम</td><td>मनिराम शर्मा</td><td>रु१६००का दरले ८ कक्षाको १२८००</td><td>रु२०००का दरले ८ कक्षाको १६०००</td><td>२७२०</td></tr>
<tr><td>५४८-३। २३</td><td>होजियारी तालीम</td><td>रामजी विसुन्के</td><td>रु१६००का दरले ३० दिनको रु ४८०००</td><td>रु२२०० का दरले ३० दिनको ६६०००</td><td>१५३००</td></tr>
<tr><td colspan="5">जम्मा</td><td>१८०२०</td></tr>
</table></td><td>१८,०२०</td></tr>
<tr><td>२८</td><td></td><td></td><td>विविध तर्फः</td><td></td></tr>
</table>

https://nams.oag.gov.np

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td>२८.१</td><td></td><td></td><td>सि.सि क्यामरा खरिदः भौ.३९५-०७९।३।३ बाट बि एम के मल्टिप्रपोज कम्पनी प्रा.लि बाट रु.४९७१००।को निर्वाचनको लागि सि.सि क्यामेरा खरिद गरिएकोमा निर्वाचन पछी प्रयोग विहिन अवस्थामा रहेको पाइएकाले प्रयोगमा ल्याउनु पर्ने देखिन्छ ।</td><td></td></tr>
<tr><td>२८.२</td><td></td><td></td><td>भुक्तानीमा करः आयकर ऐन, २०५८ को दफा ८८ र ८९ मा भुक्तानीमा अग्रिम कर कट्टा गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले देहायका भुक्तानीमा नियमानुसार लाग्ने रु.३०००।अग्रिम कर कट्टी गरेको छैन ।कट्टी नै नगरेको तथा कम कट्टी गरेको रकम असुल गरी दाखिला हुनुपर्ने रु.
<table>
<tr><th>गोभौनं./मिति</th><th>विवरण</th><th>भुक्तानी रकम</th><th>करको दर %</th><th>दाखिला गर्नु पर्ने कर</th><th>दाखिला गरेको रकम</th><th>कम कर रकम</th></tr>
<tr><td>15-078/7/15</td><td>एस एस फर्निचर उद्योग (ढुवानी रु.३०००० मा कर नकाटेको</td><td>331502</td><td>10</td><td>7522</td><td>4522</td><td>3000</td></tr>
<tr><td></td><td>जम्मा</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>3000</td></tr>
</table></td><td>३,०००</td></tr>
<tr><td>२८.३</td><td></td><td></td><td>बढी भुक्तानीः आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तिय उत्तरदायित्व नियमावली २०७७ को नियम ३९(५) मा खर्चलाइ पुष्ट्याई गर्ने प्रमाण काजगात समेतको लेखा राख्नुपर्ने उल्लेख छ।भौ.३६-०७८।८।२८ बाट वडा नं.२ मा युवा खेलकुद कार्यक्रम संचालनमा रु.१५००००। भुक्तानी भएकोमा विल भर्पाइको रु.१४७५४५।मात्र भएकोले नपुग रु.२४५५। असुल गरि गाउँपालिका खातामा दाखिला गर्नु पर्ने रु.</td><td>२,४५५</td></tr>
<tr><td>२८.४</td><td></td><td></td><td>आन्तरिक लेखापरीक्षणः स्थानीय तह संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७७ (२) मा स्थानीय तहले आर्थिक कारोबारको नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता र प्रभावकारीताको आधारमा प्रत्येक चौमासिक समाप्त भएको एक महिना भित्र आन्तरिक लेखापरीक्षण गराउनु पर्ने उल्लेख छ । यस स्थानीय तहले २०७८।७९ को पालिका तर्आफको र्थिक कारोबारको आन्तरिक लेखापरीक्षण गराएको छैन । तसर्थ कानुनमा तोकिए बमोजिम आर्थिक कारोबारको आन्तरिक लेखापरीक्षण गराई आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीलाई प्रभावकारी बनाउने तर्फ ध्यान दिनुपर्दछ ।</td><td></td></tr>
<tr><td>२९</td><td>३६६</td><td>२०७९-१-९</td><td>कर विजक पेश नभएको
छुवाछुत भेदभाव मुक्त चेतना कार्यक्रम संचालन वापत वडा सचिव डिलाराम कठायत ले खसी खाद्यान्न साउण्ड सिस्टम भेष्ट लगायतका रु ६५००० को विलभपाई पेश गरी खर्च सोधभर्ना माग गरेको पाइयो । कार्यक्रम संचालन गर्दा नर्म्स अनुसार लागत अनुमान तयार गरी स्विकृत गराई खर्च गर्नुपर्नेमा सो अनुसार खर्च नगरेको अनियमित देखिएको रु</td><td>६५,०००</td></tr>
</table>

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
३०	0		**अनुगमन गरि प्रतिवेदन जारी नगरेको** कार्यक्रम संचालन निर्देशिका २०७८।७९ मा विद्यालयलाई निकासा भएको रकमको अनुगमन गरि प्रतिवेदन जारी गर्नुपर्ने व्यवस्था छ ।कार्यालयले विद्यालय संचालन अनुदान, विद्यालय सुधार योजना, लेखापरीक्षण, ल्याव सामाग्री सहयोग र विद्यालयमा शैक्षिक गुणस्तर सुद्बिढिकरण अनुदान रु ५१७६००० विद्यायललाई निकासा दिएकोमा अनुगमन गरी प्रतिवेदन जारी गरेको पाइएन ।	
३१	0		**विद्यालयलाई बढि भुक्तानी** तेस्रो चौमासिक निकासामा महेन्द्र मावि जिमालीलाई आधारभुत तहको तलव भुक्तानी गर्दा रु २००४ बढि भुक्तानी भएकोले असुल गर्नुपर्ने रु	२,००४
३२			**कृषि तर्फः**	

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td>३२.१</td><td></td><td></td><td>**कृषि अनुदानः** पालिकाले संघिय सरकारवाट हस्तान्तरित चालु कार्यक्रमवाट देहायवमोजिम कृषि तथा पशु अनुदान उपलव्ध गराएको छ।
<table>
<tr><th>सि नं</th><th>विवरण</th><th>रकम</th></tr>
<tr><td>1</td><td>बालिनालीमा लाग्ने रोक किरा व्यवस्थापन तथा नियन्त्रण कार्यक्रम</td><td>२,९९,९७५</td></tr>
<tr><td>2</td><td>हिउदे तरकारीको तथा बर्षे तरकारीको विउ वितरण खर्च</td><td>१,९०,५००</td></tr>
<tr><td>3</td><td>0 प्रतिशत अनुदानमा प्लाष्टिक टनेल वितरण</td><td>४,९७,६६०</td></tr>
<tr><td>4</td><td>हिउँदे तरकारीको विउँ वितरण</td><td>२,४९,९४५</td></tr>
<tr><td>5</td><td>आकस्मिक बालि संरक्षण सेवा जैविक विषादि वितरण खर्च</td><td>२,४९,८००</td></tr>
<tr><td>6</td><td>50 प्रतिशत अनुदानमा प्लाष्टिक टनेल वितरण</td><td>४,९७,६६०</td></tr>
</table>
अनुदान वाट प्राप्त लाभको विश्लेषण गरी आगामी दिनमा अनुदानको कार्यक्रम संचालन गर्नुपर्ने देखिन्छ । अनुदान रकम विभिन्न तरिकावाट साना साना कार्यक्रम वनाई वितरण गर्दा अपेक्षित प्रतिफल प्राप्त नहुने र यसले उत्पादकत्वमा समेत वृद्धि नगर्ने हुदा ठुला अनुदानका कार्यक्रम संचालन गरी कृषि पेशालाई आकर्षित गर्नुपर्ने देखिन्छ । साथै अनुगमन प्रभावकारी वनाई दोहोरो (संघ, प्रदेश तथा स्थानीय तह) परे नपरेको एकिन गरी लिखित प्रतिवेदन तयार गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

कृषि तथा पशु पालन क्षेत्रमा आत्मनिर्भर वनाउन सरकारले कृषि वीमा तथा पशु वीमामा अनुदानका कार्यक्रम सञ्चालन गर्दै आइरहेको छ । पालिकाले कृषि क्षेत्र तथा पशु क्षेत्रमा विभिन्न अनुदान दिएकोमा अनिवार्य वीमा गरेमा मात्र अनुदान दिने नीति तय गर्नुपर्नेमा वीमा गर्ने गराउने तर्फ पालिकाले ध्यान नदिइ अनुदानका कार्यक्रम मात्र सञ्चालन गरेको देखियो । एक सरकारले ल्याएको नीतिलाइ अर्को सरकारले सहयोग गर्ने गरी कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्नुपर्दछ ।
गत आ.ब.मा वितरण गरिएको अनुदान रकमको उपभोगिता,उत्पादकत्व तथा अवस्थाको पालिकाबाट अनुगमन गरी प्रतिवेदन पेश गर्नु पर्नेमा अनुगमन प्रतिवेदन पेश गरेको पाइएन ।</td><td></td></tr>
<tr><td>३२.२</td><td></td><td></td><td>**सहभागिता वेगर कृषि कार्यक्रमः** वडा नं.१ का महिला समुहलाई ७५% वोयर बोका ५ वटा प्रति बोका रु.३७०००। का दरले रु.१८५०००। मा खरिद गरी वितरण गरेको पाइयो । कृषि कार्यक्रममा कृषकको सहभागीता गराइ अपनत्व बढाउनु पर्नेमा निशुल्क रुपमा वितरण गरेकोले कार्यक्रम प्रभावकारी भयो भन्न सकिएन । साथै निशुल्क वितरण गरिएका बोकाहरुको अवस्था बारेमा अनुगमन समेत गरेको पाइएन। अतः कृषी सम्वन्धी कार्यक्रम संचालन गर्दा वितरण मुखी नभइ कृषकको सहभागिता हुने गरी कार्यक्रम संचालन गर्नु पर्ने देखिन्छ ।</td><td></td></tr>
<tr><td>३३</td><td></td><td></td><td>**सामाजिक सुरक्षाः**</td><td></td></tr>
</table>

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
३३.१			**भत्ता वितरणः** सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण कार्यविधि, २०७७ ले लाभग्राहीको नाम दर्ता र नवीकरण, लगत कट्टा तोकिएको मिति भित्रै परिचयपत्र अनिवार्य रुपमा नवीकरण गरी सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण गर्नुपर्ने, प्रत्योक बर्ष लगत अद्यावधिक गरी लाभग्राहीको संख्या यकिन गर्नुपर्ने, भत्ता वितरण गर्दा बैंक मार्फत गर्नुपर्ने, सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रुपमा सञ्चलान गर्न नियमित रुपमा अनुगमन गर्नुपर्ने, केन्द्रिकृत सूचना प्रणालीमा प्रविष्टी गरी अद्यावधिक गर्ने जिम्मेवारी सामाजिक सुरक्षाको अख्तियारी पाउने सम्बन्धित स्थानीय निकायको हुने व्यवस्था गरेको छ । तर पालिकाले लाभग्राहीको लगत अद्यावधिक नगरी यो वर्ष रु. 87966706।- खर्च गरेको छ । लेखापरीक्षण योजना अनुसार सबै भन्दा बढी भत्ता वितरण गरिएको ३ वटा वडाहरु वडा नं. २र४ को परीक्षण गरिएको छ । परीक्षणबाट देखिएका व्यहोराहरु निम्नानुसार उल्लेख गरिएको छन्ः	
३३.२			**निष्कृय खाता तथा लगत कट्टाः** सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण कार्यविधि, २०७७ को दफा २३ (५) अनुसार सामाजिक सुरक्षा खाता सञ्चालन गर्ने वैंक तथा वित्तिय संस्थाले खाताहरु मध्ये निष्कृय खाताको विवरण प्रत्येक श्रावण महिना भित्र दिनुपर्ने र कार्यविधिको दफा २६ (३) अनुसार एक आर्थिक वर्ष सम्म एकपटक पनि रकम नझिकेका लाभग्राहीको विवरण सेवा प्रदायक वैंकबाट अनुसूची ११ वमोजिमको ढाँचामा प्राप्त गरी त्यस्ता लाभग्राहीका सम्बन्धमा स्थानीय तहले आवश्यक छानविन गरी कुनै लाभग्राहीको मृत्यु भएको वा कुनै कारणले भत्ता प्राप्त नभएको पाइएमा सम्बन्धित बैंकबाट लगत कट्टा हुने मिति सम्मको रकम सम्बन्धित हकवालाई भूक्तानी गरी सो मिति भन्दा पछिको रकम फिर्ता गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । प्रचलित कार्यविधि अनुसार वैंक तथा वित्तिय संस्थाले निष्कृय खाता तथा लगत कट्टा गरेको विवरण उपलब्ध नगराएकाले वितरित रकम यकिन हुन सकेन । पालिकाले वैंकबाट सो विवरण लिई लगत कट्टा तथा अन्य प्रकृया पूरा गरी भत्ता वितरण कार्यलाई यथार्थपरक बनाउनुपर्दछ ।	
३३.३			नागरिकता नम्बर दोहोरो तथा उल्लेख नभएकोः सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण कार्यविधि,२०७७ को दफा १२ मा विभागले स्थानीय तहका सामाजिक सुरक्षा सम्बन्धी सूचनालाई व्यवस्थित गर्न, स्थानीय तह,विभाग र बैंक/वित्तिय संस्था बीच प्रणालिगत सम्बन्ध स्थापना गरी सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरणलाई प्रभावकारी र पारदर्शी बनाउन केन्द्रिकृत व्यवस्थापन सूचना प्रणाली कार्यान्वयनमा ल्याएको छ। उक्त प्रणालीमा लाभग्राहीको विवरण प्रविष्टि गरी अद्यावधिक गर्ने जिम्मेवारी सम्बन्धित स्थानीय तहको हुन्छ। लेखापरीक्षण योजना अनुसार सबैभन्दा बढी सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण भएका वडाहरु २ र ४ को परीक्षण गर्दा पालिकाले तपशिलको व्यक्ति/ लाभग्राहीहरूलाई नागरिकता नम्बर दोहोरो तथा उल्लेख नै नगरी सामाजिक सुरक्षा भत्ता वापत रु.३७५८४०।- भूक्तानी गरीएको छ। के कसरी नागरिकता नम्बर दोहोरो तथा उल्लेख नै नभएको हो पालिकाबाट यकिन गर्नुपर्दछ । साथै अन्य वडाहरुमा लाभग्राहीको विवरण समेत अद्यावधिक गरी भत्ता वितरण गरिनुपर्दछ ।	४८,०००

Installment	Ward Number	Member Name	Age	Birth Date AD	Citizenship Number	Regular Amount
1	2	Belamati Rana	72	2/10/1948	707186	12000
1	2	Kewali Budha	72	17-8-1948	707186	12000
4	2	Nare Budha	82	8/12/1996	194618	12000
4	2	Oeli Rana	77	4/5/2001	194618	12000

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय									बेरुजु रकम
				3	2	Nare Budha	80	8/12/1996	194618	12000		
				3	2	Oeli Rana	76	4/5/2001	194618	12000		
				3	2	Kalo Budha	70	1/9/2008	1803603	12000		
				3	2	Kalo Budha	70	1/9/2008	1803603	12000		
				2	2	Nare Budha	80	8/12/1996	194618	12000		
				2	2	Oeli Rana	76	4/5/2001	194618	12000		
				3	4	Khima Jaishi	76	4/1/2001	553014	12000		
				3	4	Birmi Rana	85	12/5/1992	553014533	12000		
				3	4	Rati Rana	77	15-01-2001	550114349	12000		
				3	4	Birmi Rana	85	12/5/1992	553014533	12000		
				3	4	Dharmi Rana	42	11/5/2035	550114349	7980		
				3	4	Ganga Shah	53	1/1/2024	553014	7980		
				1	4	Khima Jaishi	76	4/1/2001	553014	12000		
				1	4	Ganga Shah	53	1/1/2024	553014	7980		
				1	4	Tule Kami	76	30-12-2000	1217-3054	12000		
				1	4	Tule Kami	66	5/7/2011	1217-3054	7980		
				1	4	Birmi Rana	85	12/5/1992	553014-533	12000		
				1	4	Birmi Rana	85	12/5/1992	553014-533	12000		
				4	4	Khima Jaishi	78	4/1/2001	553014	12000		
				4	4	Ganga Shah	55	1/1/2024	553014	7980		
				4	4	Rati Rana	78	15-01-2001	550114349	12000		
				4	4	Dharmi Rana	43	11/5/2035	550114349	7980		
				4	4	Birmi Rana	86	12/5/1992	553014533	12000		
				4	4	Birmi Rana	86	12/5/1992	553014533	12000		
				2	4	Khima Jaishi	76	4/1/2001	553014	12000		
				2	4	Birmi Rana	85	12/5/1992	553014533	12000		

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>
<table>
<tr><td>2</td><td>4</td><td>Rati Rana</td><td>77</td><td>15-01-2001</td><td>550114349</td><td>12000</td></tr>
<tr><td>2</td><td>4</td><td>Birmi Rana</td><td>85</td><td>12/5/1992</td><td>553014533</td><td>12000</td></tr>
<tr><td>2</td><td>4</td><td>Dharmi Rana</td><td>42</td><td>11/5/2035</td><td>550114349</td><td>7980</td></tr>
<tr><td>2</td><td>4</td><td>Ganga Shah</td><td>53</td><td>1/1/2024</td><td>553014</td><td>7980</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>Total</td><td></td><td></td><td></td><td>375840</td></tr>
</table>
कालो बुढा नाम गरेका वडा नं २ को लाभग्राहि लाई तेस्रो चौमासिक भुक्तानी २ पटक रु.१२०००। का दरले र बर्मी राना वडा नं ४ लाई १, २ र ४ चौ किस्तामा भुक्तानी गर्दा रु.१२०००। का दरले रु.३६०००। गरी जम्मा रु.४८000। दोहोरो भुक्तानी हुन गइ बढी भुक्तानी भएको रु.४८०००। यकिन गरी बेरुजु दाखिला गर्ने रु.
</td><td></td></tr>
<tr><td>३३.४</td><td></td><td></td><td>रकम फिर्ताः सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण कार्यविधि, २०७७ दफा २६ (२) अनुसार स्थानीय तहबाट वितरण गर्ने सामाजिक सुरक्षा भत्ता रकम तोकिएको आर्थिक वर्षमा खर्च नभएमा वा लाभग्राहीको खातामा जम्मा हुन नसकेमा वा स्थानीय तहमा नगद मौज्दात भएमा आर्थिक वर्षको अन्त्यमा सो रकम सम्बन्धित संघीय सरकारको विनियोजन खातामा कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयले तोकिदिए बमोजिम जम्मा गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। हिमालय बैकले फिर्ता गर्न बाँकी रु.९६६६७। फिर्ता गर्न बाँकी भएता पनि पालिका खातामा जम्मा नभएकोले सो रकम बेरुजु खातामा दाखिला गर्नु पर्ने देखिन्छ। मुक्तिनाथ विकास बैकमा पालिकाले सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरणको लागि रु.११२१२६४५। बैकमा पठाएकोमा कति लाभग्राहिको खातामा दाखिला भइ कति बाँकी रहेको छ सोको विवरण प्राप्त नभएकोले सो रकम यकिन गरी बेरुजु खाता दाखिला गर्नु पर्ने रु.</td><td>९६,६६७</td></tr>
<tr><td>३४</td><td></td><td></td><td>अनुगमन तथा सम्परीक्षणः
स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन,२०७४ को दफा ८४ मा बेरुजु फस्यौंट गर्ने व्यवस्था रहेको छ ।सोही एनको दफा ४(२)(घ) मा बेरुजु फस्यौंट गर्ने गराउने काम कर्तव्य प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको हुने व्यवस्था छ । यो वर्षको लेखापरीक्षणको क्रममा निम्नानुसार सम्परीक्षण गरिएको छ ।
<table>
<tr><th rowspan="2">आ.व.</th><th rowspan="2">दफा नं.</th><th rowspan="2">बेरुजुको संक्षिप्त व्यहोरा</th><th colspan="4">फछ्र्यौटको आधार</th><th rowspan="2">सम्परीक्षण</th></tr>
<tr><th>असुली</th><th>प्रमाण</th><th>नियमित</th><th>पेश्की</th></tr>
<tr><td>2076/077</td><td>123.1</td><td>वडा नं.१ का वडा सचिवले बेरुजु दाखिला गरेको प्रमाण पेश</td><td>26000</td><td></td><td></td><td></td><td>26000</td></tr>
<tr><td>2076/77</td><td>52</td><td>मर्मपुरी काडा स्वास्थ्य चौकिको खातामा दाखिला गरेको प्रमाण पेश</td><td></td><td>27000</td><td></td><td></td><td>27000</td></tr>
<tr><td>2076/77</td><td>97</td><td>भौ.४४६ कुमाख गेष्ट हाउस प्रमाण पेश</td><td></td><td>97601</td><td></td><td></td><td>97601</td></tr>
</table>
</td><td></td></tr>
</table>

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय										बेरुजु रकम
				2076/77	97	भौ.४४६ एकान्त होटल एण्ड नास्ता घर प्रमाण पेश		139566			139566		
				076/77	87	विल भर्पाइ पेश		40000			40000		
				2076/77	53	विल भर्पाइ पेश गलविर कुमाइ		100000			100000		
				2076/77	53	विल भर्पाइ पेश सुमन वस्नेत		112000			112000		
				2076/77	53	केशरजग बोहरा		66800			66800		
				2076/77	27	कार्यालय सहयोगिमा नियुक्त भएको प्रमाण पेश		195000			195000		
				2076/77	89	बैक दाखिला प्रमाण पेश		11475			11475		
				2076/77	26	अध्यक्ष र उपाध्यक्षलाइ इन्धन सुविधा बढि भुक्तानी असुल		81830			81830		
				2076/77	104	रु.१०९३००। प्रमाण पेश रु.५०७००। गाउँपालिका खातामा दाखिला		160000			160000		
				2076/77	83	फिल्टर वितरण कार्यको वडाको सिफारिस वितरण भर्पाइ आदि विपरण पेश		0			0		
				2076/77	122	मान सिंह ओलीको पेश्की पर्छ्यौट प्रमाण पेश		275000			275000		
				2076/77	122	न्यू वि.के विर्ल्स एण्ड सप्लायर्स पेश्की फर्छ्यौट		960990			960990		
				2076/77	122	थदरा झोलुङ्गेपुल निर्माण उ.स पेश्की फर्छ्यौट		400000			400000		
				2076/77	122	मार्ग देवि निर्माण सेवा प्रा.लि		1706628			1706628		
				2076/77	79	रमेश वली राजश्व दाखिला प्रमाण पेश		44100			44100		
				2076/77	79	खेमराज शर्मा राजश्व दाखिला प्रमाण पेश		5100			5100		
				2076/77	79	कल्पना शाही राजश्व दाखिला प्रमाण पेश		9300			9300		

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय										बेरुजु रकम
				2076/77	79	वसन्त शर्मा राजश्व दाखिला प्रमाण पेश		14750			14750		
				2076/77	50	स्वास्थ्य सेवाका कर्मचारीको तलब बैक खाता दाखिला प्रमाण पेश		558000			558000		
				2076/77	123.1	वडा नं ५ सचिवबाट बेरुजु खातामा दाखिला		24600			24600		
				2076/77	123.1	तेस्रो किस्ताको सि.नं. १४ र १५ को केवले वली ५ न. वडाको नभइ ६ नं. वडाको भएको प्रमाण पेश		12000			12000		
				2076/77	84	७ वटै वडामा शिविर सञ्चालन माइनुट सिविरमा उपचारार्थ पशुपंक्षीकि विवरण र अनुगमन भ्रमण भत्ताको भर्पाइ पेश नियमानुसार गर्नु पर्ने खर्च गरेको अनियमित नभएको व्यहोरा सहित संषरीक्षण पत्र पेश		420000			420000		
				2076/77	90	मान सिंह वोली राजश्व दाखिला प्रमाण पेश	11475				11475		
				2076/77	94	मान सिंह वोली राजश्व दाखिला प्रमाण पेश	11275				11275		
				2076/77	49	दादुरा रुवेला खोप अभियाल LMBIS Code 2.7.22.49 को 1.1 मा अभिमुखीकरण बैठक बस्ने व्यवस्था प्रमाण पेश		27000			27000		
				2076/77	123.1	वडा नं. ६ दिलाराम कठायत रु.८०००० मध्य रु.४४०००। राजश्व दाखिला र रु.३६०००। प्रमाण पेश	44000	36000			80000		
				2076/77		वडा नं.४ प्रकाश शाहको रु.७१२०० मध्य रु.२००००। राजश्व दाखिला र रु.५१२०० को प्रमाण पेश	20000	51200			71200		
				2076/77		वडा नं.३ को रु.१६००।राजश्व दाखिला र रु.१६००। को प्रमाण पेश	1600	1600			3200		
						जम्मा					5691890		

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
३५			अद्यावधिक बेरुजुः यस पालिकाको २०७७।७८ सम्मको फछ्यौट गर्न बाँकी बेरुजुको स्थिति देहायअनुसार रहेको छः (रकम रु. हजारमा)	

गत वर्षसम्मको बाँकी बेरुजू (A)	यो वर्ष संपरीक्षण गरिएको बेरुजू (B)	यो वर्ष कायम बेरुजू (C)	संपरीक्षणबाट कायम बेरुजू (D)	अध्यावधिक बाँकी बेरुजू (E=A-B+C+D)
११७१५४	५६९२	१२८३४	0	१२४२९६